

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

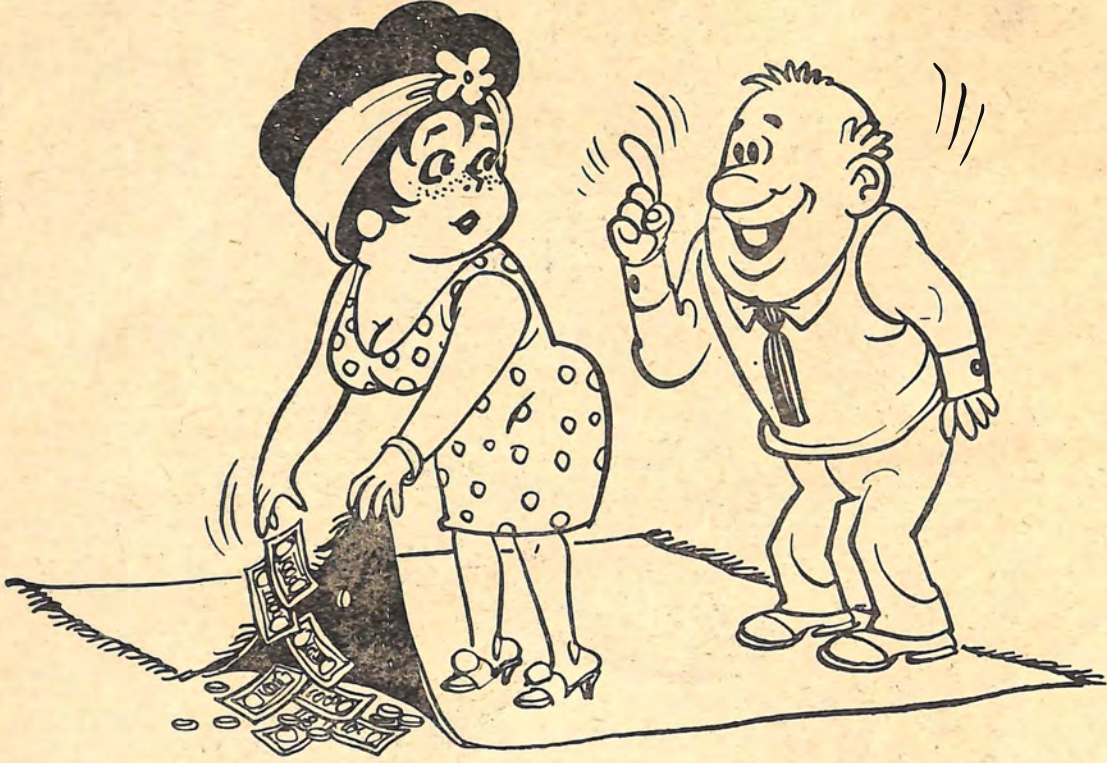
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Şimdi en isabetli hareket
tasarruflarınızı
İŞ Bankasına emanet etmektir...

15 MİLYON

Tasarrufları en verimli şekilde değerlendirmenin sağlam bir yolu da paranızı güvendiğiniz bir müesseseye emanet etmektir. İŞ Bankasına yatırılan paralar devamlı olarak çoğalır, en verimli şekilde değerlendirilir ve sahiplerine çok zengin ikramiyeler kazandırır.

Bu yıl dağıtılacak cem'an 15 MİLYON liralık ikramiyelerin ilk çekilişi için tasarruflarınızı İŞ Bankasında toplayınız.

Merakla beklenen ve 24 Martta yapılacak olan SERVET KEŞİDESİ için İŞ Bankasına yatırmış olduğunuz tasarrufları muhafaza etmelisiniz.

TÜRKİYE **BANKASI**
paranızın... istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 12 Sayı: 6 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 1 Şubat 1967

İşte sağ, işte sol!

BENİM yaşındakiler, gülmeyen insanlar kuşağıdır. Nasıl gülelim ki, ömrümüz beş savaş içinde geçti? Trablus Harbini biz gördük. Balkan Harbini biz yaşadık. Birinci Dünya Harbine biz katıldık. Kurtuluş Savaşında biz döğüştük. İkinci Dünya Savaşında yine biz... Ölmedik ama şekeri beş liraya yedik!

Bir tek dileğimiz kalmıştı hayatta: Güzel günlerin geldiğini göreyek bir mutlu hayal üstüne göz kapaklarımızı indirmek... Eyvaaaah... o son teselliye de çocuklarımız izin vermiyor!

Sağ, o cehennem kızılı sağ, o katran karası sağ, o her yeninin, her güzelliğin, her ilerinin düşmanı sağ, bilmişmiş tırnakları, hortlak dişleri ile karşımızdadır. Sinema mı? Giden kâfirdir!... Tiyatro mu? Gören dinsizdir!... Futbol mu? Oynayan gâvurdur!

İşte Horasan'da bir vâiz, cemaate bu öğütleri verdi:

— Cin de vardır, peri de!... Çocuklarınıza yok diyen öğretmenler komünistler!

Ve ona inanan üçyüz kişi, hükümet konağını bastı... Yeni Kubilây'lar, Erzurum'a kaçıp kurtuldular.

Bütün gazeteleri, her gün gözden geçiririm: Bir tek kalemin çığılı duyulmadı. Bir tek topluluğun sesi çıkmadı. Bir tek üniversitenin, ne İstanbul'un, ne Ankara'nın, ne İzmir'in, ne Orta-Doğu'nun çatılmış kaşı, sıkılmış yumruğu, şahlanmış öfkesi, görülmedi, işitilmedi, duyulmadı!

Atatürk'ün ölümünden sonra, şapkalar birer birer takke olmuştur, kalpak olmuştur, külâh olmuştur!

Atatürk'ün ölümünden sonra, Anadolu'da kadın dünyaya tek gözle bakıyor yine!

Mühendisten çok, mimardan çok, doktordan çok, veterinerden çok, ormancından çok, tarımcından çok, öğretmenden çok hafız yetiştiriyoruz!

Ne oldunuz, neredesiniz, nereye saklandınız Atatürkçüler?...

— Ötede sol, azgınlığı cezbe haline getirmiş. Elinde Atatürk'ün Bursa nutku, bütün nutukların üstünde bir ferman! Bütün kanunların üstünde bir kanun!

Atatürk bu nutku söylemiş mi, söylememiş mi? Belli değil!

Söylemişse, neden ajanslar vermemiş, neden radyolar yaymamış, neden gazete sayfalarına geçmemiş?... Demek öfkeli bir gecenin öfkesiz bir sabahı da olmuş!

Bir gençlik topluluğu, bu nutuktan ferman alarak T.M.T.F. binasını basıyor, kapıdaki mühürü söküyor, zorla içeri giriyor.

O sökülen mühür kimin mühürüdür acaba? Mahalle bekçisinin mi?..

Hayır, mahkemenin, adaletin mühürü!

Bu mühürü sökenler, kıskırtılmış bir sokak kalabalığı değil. Bir baldırı çıplaklar güruhu değil. Hukuk gibi, Edebiyat gibi, Teknik Üniversite gibi yüksek öğrenim aydınları...

Bu gençlerin bir de yarınlarını düşününüz... Zorbalıkla ünlü bir hukukçu olunmaz. Ünlü bir sanatçı olunmaz. Ünlü bir mühendis, ünlü bir mimar olunmaz... Bunlar için şöhrete giden, servete giden tek yol vardır: Politika!

Bu manzara karşısında, tüyleri ürperecek olanlar, bizden çok çocuklarımızdır. Yarın bu bir avuç azınlık, olaylardan uzak, derslerine kapanmış büyük çoğunluğun yöneticileri olmaya hazırlanıyor. Yarın, parti idare kurullarında onları göreceksiniz. Yarın aday listelerinde onları bulacaksınız. Yarın, Senato'da, Büyük Millet Meclisinde onları dinleyeceksiniz.

Bugün, Federasyon kapısından adaletin mühürünü sökenler, yarın seçim sandığının da mühürünü sökerek!

1945'te başlayan parçalanma hız-

la devam ediyor: O günlerde, ikiye bölünmüştük. Şimdi ikiye, ikibine!

Dün kahveler ayrılmıştı, camiler ayrılmıştı, mezarlıklar ayrılmıştı... Bugün mü?... İşte büyük aydınlar topluluğumuz öğretmenler: Geriçiler, ilericiler adı altında birbirine diş biliyor... İşte öğrenciler, çifte kongre ile birbirini yok ediyor... İşte, bütün işçilerimizi kucaklayan Türk-İş, içinden parçalanıyor... İşte, evet işte Cumhuriyet Halk Partisi: Birinin başında Turhan Feyzioğlu, öbürünün başında Bülent Ecevit, ikiye ayrılmış!

Ya iç dünyamız?... Ya Tanrı ile kul arasındaki bağlar?... Paramparça: Kimi Tıcanı, kimi Nursi, kimi Sünni, kimi Alevi... Bütün gülünçlüğü ile Pilâvi bile var!

Makarios, Kıbrıs'ta başkaldırma gücünü kimden aldı biliyor musunuz? Mister Johnson'dan değil, millî birliğimizin çöküşünden!... Amerika'da Türklüğe yumruk sıkın Ermeniler kimden kuvvet alıyor? Erivan ordusundan değil, bizim zaafımızdan!

Sağ bizi hangi uçuruma, sol bizi

hangi bataklığa sürüklüyor, görüyorsunuz.

Benim kulaklarım Çatalca'da gürleyen toprakların sesini duydu. Benim gözlerim Boğaz sularına demir atan Yunan donanmasını gördü... Nasıl, nasıl, nasıl korkmayım?

Her topluluğun şahdamarına politika virüsü karıştı. Biz bu mikrobu yok edemeysek o bizi yok edecektir.

Yusuf Ziya ORTAÇ

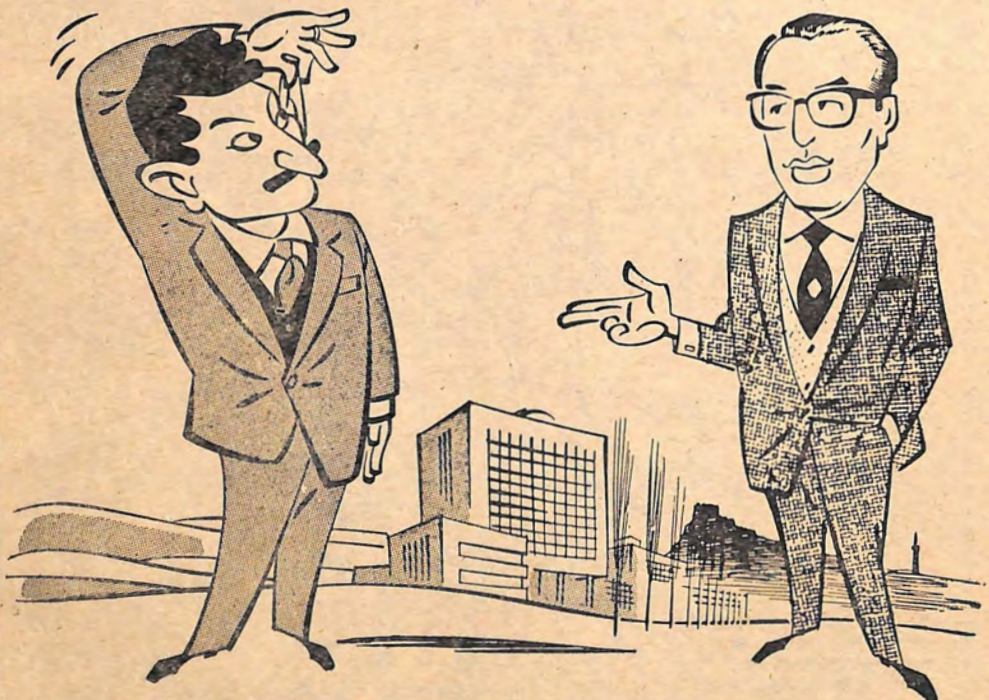
Dün bugün

Dün, «Makarios, Çek silâhlarını adaya çıkarırsa, müdahale edeceğiz!» diyorduk. Makarios Çek silâhlarını adaya çıkardı.

Bugün, «Makarios Çek silâhlarını dağıtırsa, Kıbrıs'a birkaç saat içinde silâh ve asker çıkartacağız!» diyoruz, Makarios silâhları ha dağıttı, ha dağıtacak!

Dışişleri sözcüsü yarın korkarız şöyle bir demec verecek: «Kıbrıs'ı Rumlar, Çek silâhlarını kullanmaya kalkarsa, iki saat içinde ırkdaşlarımızı Kıbrıs'tan çıkaracağız!»

Turhan Feyzioğlu «Ecevit, partiyi dolambaçlı yollardan sosyâlizme götürmek istiyor» dedi. — Gazeteler —

Feyzioğlu — Hanı sol kulağın?
Ecevit — İşte!...

SEN ADAM OLMAZSIN

Muzaffer İzgü

BİR hikâye vardır, hani şu adam olma hikâyesi... Babası oğluna her Allahın günü, «Sen adam olmazsın oğlum» dermiş, oğlan da günün birinde gitmiş, sadrazam olmuş. Fakat babası aynı cümleyi söylemiş:

«Sen adam olmazsın oğlum!...»
Bizim peder de daha ben ilkokuldayken başlıyды, «Sen adam olmazsın oğlum» demeğe. Ne ortaokul diploması, ne lise diploması, benî, babamın yanında adam etmemişti. Hukuk Fakültesi diplomasıyla karşısına diikldiğim gün, yine aynı söz söyledi:

— Sen adam olmazsın oğlum!...
— Yahu baba, baksana şuna, çarşaf gibi hukuk diploması...
— Sen adam olmazsın oğlum!...

Kendi kendime:
— Gör bak, dedim, bir milletvekili olayım da, o zaman adam olur muyum olmaz mıyım görürsün...

Hemen gittim, Marce Duma Camibrik'in, «Kuyruklu Yalan Söyleme Sanatı» isimli kitabını aldım. Onyedil gecede, onyedil kere kitabı devrettikten sonra, teker teker delegelerin evlerini gezmeğe başladım. Hangi delegenin evine gittimse, kızarımı bir kuzu başıyla, bir şişe de şarap götürdüm. Baş'la şarabı mideye yuvarlayan her delegede:

— Tamam be avukat bey, oyunuzu sana vermeyeceğiz de kime vereceğiz? dedi.

Yoklamalarda baktım, en ön sırayı ben almışım. Koştum babamın yanına:

— Ne haber, listenin başındayım baba, dedim.

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Doğru. Listenin başına geçmek, milletvekili olmak demek değildi ki.

Yanımda bir çuval leblebili şeker, köy köy gezmeğe, seçmenleri kandırmağa başladım. Adamlar, söylediğim yalanlar karşısında az daha dillerini yutacaklar. Görmemişler o güne dek böyle yedi kuyruklu yalanları...

— Çeşmelerden ayran akacak, hane başına her ay onbin lira geçim ve seçim bedeli verilecek, üç karı alma kanunu çıkarılacak. Türkiye'deki kadınlar bu işe kâfi gelmezse Avrupa'dan Amerika'dan kadın ithal edilecek...

Bir alkış, bir yaşa ki demeyin gitsin. Ondan sonra dayanıyorum leblebili şeker...

— Bakın arkadaşlar şunun rengine!... Rengine bakın!... Nasıl?...
— Rengârenk, diyorlar.

Yanımdakine bir avuç uzatıyorum:

— Ye bak bakalım, tadı nasıl?

— Tatlı...

— İşte arkadaşlar, oyunuzu bana verirsiniz, hayatınız aynı bu leblebili şeker gibi rengârenk ve tatlı olacak... Al kardeşim sen de bir avuç. Al al, darılırım vallahi. Al sana da bir avuç... Sen göbekliisin, sana iki avuç. Sen de al hemşerim... Allahaşkına almayan var mı?

— Yok.

— Unutmayın arkadaşlar, oyunuzu bana vereceksiniz.

— Vardık getti...

— Yüken Musa çuvalı, şimdi Çerçili köyüne...

Seçimlerin neticesi alındıktan sonra hemen koştum babamın yanına:

— Baba, milletvekilli oldum, dedim.

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Galiba babam seçildiğim partiyi beğenmemişti. Hele şöyle bir iki ay geçsin.

Üç ay sonra, C.T.P.'ye transfer oldum. Koştum babama:

— Baba, C.T.P.'ye geçtim...

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Kolayı var bunun, C.T.P. beni adam edemezse, ben de T.K.P.'ye geçerim. Netekim geçtim de. Ama, babamdan aldığım cevap yine aynı oldu. Memlekette transfer olacak parti kalmayınca, kendi kendime bir parti kurup başkanı oldum.

— Baba, yeni bir parti kurdum.

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Kafam dank etti. Ulan doğru ya...

Bu zamanda ya sağcı olacaksın, ya da solcu. Hemen elime bir 99 luk tesbih alıp camı camı dolaşmağa, bu arada camilere girip çıkarken poz poz resimler çekirtmeğe başladım. Sonra, Yeni Caminin önünde bir basın toplantısı düzenledim.

— Efendim, Ayasofya'da namaz kılalım, Kâbe volunu tamir ettirelim, millete Hac parası verelim, ezanı hem hoparlörlerle hem de müezzinlerle okutturalım, bu millete bir ay oruç az gellyor, onbir ay tuturalım...

Bir gün sonra gazeteyle koştum babamın yanına:

— Baba bak, sağcı oldum!...

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Olmam ha!... Bundan kolay ne var, ben de solcu oluverirdim. Muhafif gazetelerin birinde iki makale

döktürdükten sonra, Cafe Kafa'da bir basın toplantısı düzenledim:

— Marabalar, darabalar, arabalar, ırgatlar, işçiler... Memleketten Amerikalıyı atalım, sömürücülüğe son verelim, köylü vatandaşla toprak, işçi vatandaşla mesken, işportacı vatandaşla Belediye Zabıta Memurunu görünce kaçmak için helikopter...

Koştum babamın yanına:

— Baba, solcu oldum, dedim.

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Vay anasını!... Doğru ya, babam yerden göğe kadar haklı. Kıbrıs işi böyle askıda dururken, ne sağcılığım, ne de solculuğum beni adam etmeğe kâfi gellirdi.

Gelsin bir basın toplantısı daha:

— Arkadaşlar, Kıbrıs ancak ve ancak silâh zoruyla alınabilir. Bana bir piyade tüfeği bulun, hemen Kıbrıs'ı almağa gidiyorum. İlk kurşunu da Makarios'un ağzına boşaltacağım. Allahını seven beni tutmasın... Tutmayın beni, sonra kalbinizi kırarım...

Devrilsün gün, gazetecilerin beni güçlülükle zaptetmeğe çalıştıklarını resimle beraber babamın karşısına dikildim:

— Baba, Kıbrıs'ı fethetmeğe gidiyorum...

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Vallahi babama hak vermemek elde değil. Milletvekili olmuşsun, sağcı olmuşsun, solcu olmuşsun, ama şu kadın denen badem şekerin lilye tatmadıktan, onun gül kucağında oturup şarap içmedikten sonra nereden kalır senin adamlığın?

Aldım yazıhanenin içine bir kadın, ki eh yâni... Köstebekleri bile adam edecek, bir içim su, bir yudum nefes... Biz başlıcak kadınlı cımnastik hareketlerine... Gölgemiz, cama mı vurmuş, dama mı vurmuş, yoksa o hava bizim başımıza mı vurmuş, bir de baktık kapı ardına dek açıldı. Flâşlar parladı, şahitler havladı, polisler karardı... Oh, canıma minnet. Koştum babama:

— Baba, bir kadınlı basıldım...

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Hem de hiç olamazsın...

Şaşıtm kaldım. Ben adam oldandan zavallı babam öteki dünyayı keşfe çıkacak, o zaman da iç yarasından öleceğim...

Açtım telefonu gazetecilere:

— Arkadaşlar, dedim, yarın Meclise tedarikli gellin, Halido'yu döveceğim...

Halido'ya bir dayak çekelim bakalım, belki böylelikle adam olabiliriz. Meclis kapısında pusu kurup Halido'yu beklemeye başladım. Adam, tam kapıdan ayağını içeri atmıştı ki:

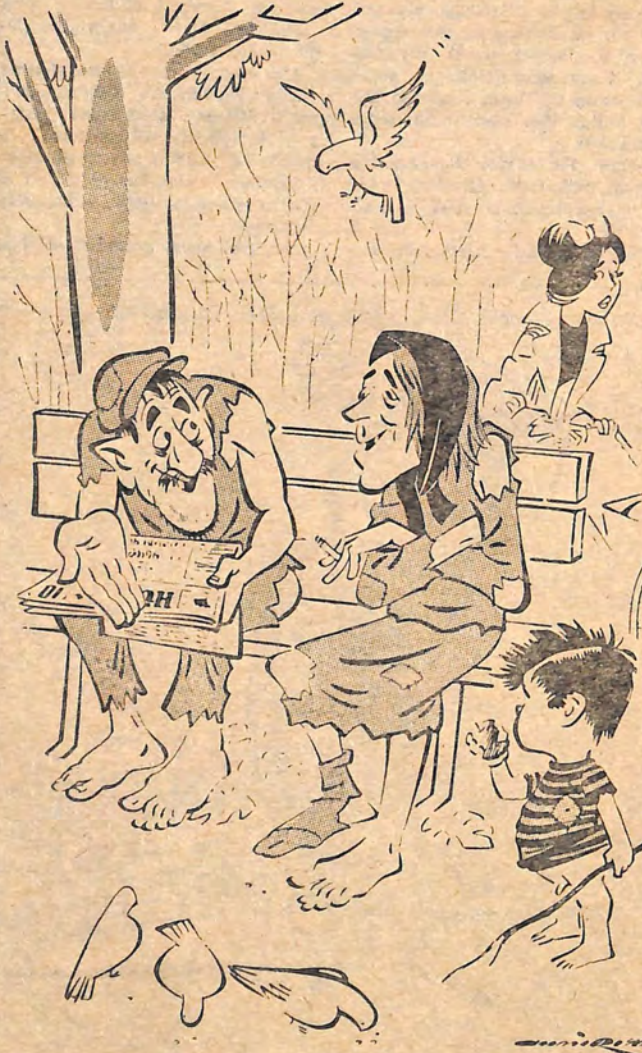
— Al ulan sana, deyip yumruğu iki gözünün ortasına indirdim. Ondan sonra, bir kafa, bir karakucak, üzerine çıkıp gazetecilere poz verdim.

Koştum yine babamın yanına:

— Baba, Halido'yu eşek sudan gelineye kadar dövdüm.

— Sen adam olmazsın oğlum!...

Ulan tuh be, hiç aklıma gelme-

— Turizm Bakanı, Çıplaklar Kampı açılmasına müsaade ederiz, demiş...

— Hay Allah razı olsun.. Büyüklerimiz bizleri düşünmeye başladı demek!

mişti. Doğru ya, İnsan Avrupa'yı görmedikten, gezmedikten, kadınlarla fink atmadıktan, memlekete İki bavul eşya ile dönmeyince sonra adamdan mı sayılırdı? Koştum müsteşarlara:

— Aman kardeşim, ben bir heyete dahil edin.

— Vallahi efendim, Kapı Menteşesi Heyeti bir hafta evvel gitti, İki gün evvel de Sigara Kağıdı Heyeti gitti. Yarından sonra, Türk Zurnasını Avrupa'da Tanıtma Heyeti gidecek. Bilmem ki, bu heyetle gider misiniz?

— Nasıl gitmem kardeşim, nasıl gitmem? İsterseniz bir zurna da bana verin.

Tam üç ay, Avrupa'nın büyük merkezlerinde beş zurnacı, yirmi beş milletvekili, onbeş genel müdür, eli kadar hatırlı insan dolaştık durduk.

Avrupa'dan gelir gelmez, bir yılın hediyesiyle babamın yanına koştum:

— Baba, Avrupa'yı karış karış dolaştım...

— Sen adam olmasın oğlum!...

— Biliyorum baba, Bakan ol, Başbakan ol, diyorsun ama, ben ne yapayım, yapmıyorlar ki...

— Sen adam olmasın oğlum!...

— Ama baba?...

— Babası mabası yok, sen adam olmasın...

O anda kararımı verdim:

— Adam olmamaktansa ölmek benim için daha hayırlı. Kendimi asmağa gidiyorum, diye bağırdım.

Tam kapıdan çıkmak üzereydim ki, babam:

— Gel ulan gel buraya, dedi.

— Ama baba, milletvekili oldum adam olmadım, solcu oldum olmadım, sağcı oldum olmadım, senin yüzünden basılıp seçmenlerime rezil oldum yine de...

— Dur dur, orada dur işte... Bir kadınla basıldın ha?...

— Evet basıldım.

— Ulan kerata, senin annen ne zaman öldü?

— Ben doğarken...

— Ulan Allahın belası, ulan hayırsız evlat, ilkokulu bitirdin, liseyi bitirdin, avukat oldun, milletvekili oldun, solcu oldun, sağcı oldun, oldun, oldun, oldun... Bir günden bir güne sen evreyim mi baba, sana bir kadın bulayım mı baba, dedin mi? Söyle, dedin mi?

— Ama yaşı yetmiş baba...

— Yaş yetmiş ama, iş bitmemiş oğlum, iş bitmemiş!...

Muzaffer İZGÜ

— Sahiden çok canlı olmuş baba!...

Çıkan çıkana

Karşıma her yerde bir hilâl kaşı çıkıyor,
Kimi neşeli, kimi gözü yaşlı çıkıyor.

Peşin hüküm çok zaman insanı yanıltmada,
Bâzen düşman dostundan yarayışlı çıkıyor.

İç güveyi girmeyi unuyor bütün gençler;
Ama kızın babası az maaşlı çıkıyor.

Halis kan İstanbullu dilberler nerde şimdi?
Çoğu ya Malatya'lı, ya Maraş'lı çıkıyor.

Katıksız şey kalmamış pazarda, piyasada;
Piring, fasulye, nohut yarı taşlı çıkıyor.

Politikacılar da havaiyatla meşgul,
İçlerinden çok nâdir ağırbaşlı çıkıyor.

Nüktesi bol, sabrı az Osman Bölükbaşı'muz,
Kürsüye çıkışında pek telaşlı çıkıyor!

Seremoni sıkıyor Mehmet Ali Aybar'ı,
Nutuk meydanlarına hep tıraşlı çıkıyor.

ORTAÇ beni bir hayli yaşlı sanıyor ama:
Fotojenik değilim, resmini yaşlı çıkıyor...

Salâhattin KUTLU

Bize gelince

İki dost uzun uzun el sıkıştıktan sonra konuşmaya başladılar:

— Yenge hanım nasıllar?

— Çok iyi... Gece gündüz piyanosunun başında.

— Kızınız?... Görmeyeli büyü-müştür her halde?

— Evet. O da şan dersleri alıyor.

— Bravo... Oğlunuz?

— Eskisi gibi... Kemaniyle meşgul!

— Eee, siz ne yapıyorsunuz?

— Günde bir kutu aspirin alıyorum birader!

Zavallı adam, nasıl da siyasî partilerimizin karşısındaki halk'a dönmüş!

Hakkımız yeniyor

İngiltere'de bir evde, çeşitli 133 hayvan bulunmuş!

Anlaşıldı, ağızımızla kuş tutsak şu Avrupalılara yaranamayacağız. Yahu ne iştir bu birader? Eoğlunu, koca bir eve sığdırmaya çalıştığı hayvanları, biz bir göz odacığa sığdırdıktan başka allece kendimiz de aralarına girip yatıyoruz. kimsenin ruhu duymuyor da, dünya gazeteleri İngiltere'deki bir hayvan meraklısının başarısını övüyor!

Sular İdaresi'nin İstanbullulara tavsiyesi :

Salı, çamaşır yıkayın...

Çarşamba, ortalık temizleyin...

Perşembe, yıkanın...

Cuma, bol bol kalaylayın!...

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Saç, sakal, berber!

BENİM çocukluğumda Türkiye'nin yüzü sakallıydı. Sade kendi evimizi, kendi komşularımızı anlatayım: Büyük babamın güzel yüzünde bembeyaz bir sakal vardı. Babamın yüzünde de simsiyah bir sakal!

Amcam Ağah bey sakallıydı, dayım Mustafa bey yine sakallı.

Karşımızdaki komşu miralay Tâhir bey, tombul yanaklarında pamuk sakallarla Noel babasıydı mahallemizin. Bitişik komşumuz veznedar Halil bey sakallıydı, çarkıbaşı Nazmi bey yine sakallı!

Beylerbeyi iskelesinde vapur bekleyen kalabalığı gözlerimin önüne getiriyorum: Ak sakal, kara sakal, kumral sakal... Darülfünun metinler şerhi profesörü Ferit beyin çenesinde pek şık bir sakal vardı. Şair Mehmet Âkif çember sakallıydı. Şûrâ-yı Devlet âzâsından Ârif bey alafranga sakallı. Sakallı polis bile vardı karakolumuzda!

Sakal, edebiyatımızın bile yüzünü süslemiştir: Abdülhak Hâmit'in ne güzel bir sakalı vardı. Eğer yüzünde o zarif sakal olmasa dâhi-i âzamımızın Londra Sefiri olmasına ne Makber yeterdi, ne Finten!...

Sonra, Süleyman Nazif sakallıydı, Süleyman Nesip sakallıydı, Ali Ekrem sakallıydı, Rezaîzâde Ekrem sakallıydı... Bunlar, benim çocukluğumun şöretleri... Biraz daha eskilere gidersek, sakalsız şair bulamazsınız: Fuzulî'den, Bâkî'den, Nefî'den, Nedim'den Şeyh Galip'e, Muallim Nâci'ye, Namık Kemal'e, Ziya Paşa'ya kadar...

Sakallı Türkiye'nin berberleri de birer sakal sanatkarı idiler, saç değil.

Benim tanıdığım en meşhur sakal ustası Yani idi: Eski Sabah Matbaasının, şimdiki Tan'ın altında. Beyaz yüzü, kısa boylu, tombalak bir Rum vatandaşı. Bütün Bâbüâli, Osmanlı İmparatorluğunun bütün müsteşarları, müdürleri onun dükkânına gelirdiler. Nâzirların konaklarına da elinde siyah çantasıyla o giderdi: Sadrazam Kâmil Paşa'nın kona-

ğına, Sadrazam Sait Paşa'nın konağına, Sadrazam Sait Halim Paşa'nın yalısına, Adliye Nâzirî İbrahim beyin yalısına...

Son derece ölçülü, son derece nazik bir neşesi vardı Yani'nin. Makas elinde şıkırdarken, müşterinin de küçük kahkahalarla kıkırdadığını görürdünüz.

Babam sakalını ona kestirdi. Ara sıra beraber uğurdık. Sonraları, Vefa İdadisi'ne giderken müşterisi oldum ben de. İlk usturayı yüzüme Yani vurmuştur:

— İnşallah sizin de sakalınızı keserim, diyerek...

Saç olsaydı, hâlâ bekleyecekti, hem sakalımı, hem bıyığımı!

Bir bayram günü dükkânına uğramıştım Yani'nin. Sonraları Dünya gazetesinde güzel tercümelerini okuduğumuz Manastırlı Hoca'nın oğlu Hikmet'in saçlarını kesiyordu.

Giderken baktım arkasından: Ne bıraktı masaya bilir misiniz?... Bir altın!

Yani, belsiz vücudu ile yerlere kadar eğildi kapı önünde...

Sonra sıra başka birindeydi. Kalın kaşlı, kır bıyıklı bir beyefendi idi bu. Bekledim. Onun da saç, bıyıkları kesildi...

Giderken yine baktım: Aman Allahım, o da bir altın bırakmasın mı!

Yani, bir daha belsiz belini bükte saygılarıyla...

Koltuğa oturduğum zaman, yeni esvabımı, şık kıraatımı, üstü podüşüet, yandan düğmeli potinlerimi unutmuşum üzüntüden. Bir ara «Rahatsız mısınız?» diye sordu Yani... Rahatsızdım ya!... Cebimdeki tek altını mı verecektim ona?...

Ama çıkarken kasaya koyduğum altını, daha yerimden kıpırdamama vakit bırakmadan bozdu: Dört meci diye, bir avuç bozuk para vardı önümde...

Çıkarken aynı nezaketle eğildi:

— Sizin de altınlarınızı alacağım İnşallah!

Zavallı Yani alamadı.

İstanbul, bir tek büyük berber salonu, Avrupalı berber salonu gördü: Perukâr İstavridis... Şimdi somaki mermerlerle kaplı o güzel, o saltanatlı salon işkembeci dükkândır!

İstavridis, yüzü ile, giymi ile tertemiz bir beyefendi idi. Piyasanın en usta makasları onun salonunda toplanmıştı.

Öleli üç, dört yıl oluyor, bir Arglri vardı, koltuğa bir balkabağı oturtsanız, birkaç makastan sonra insan başı yapardı! Öylesine sanatkar parmakları vardı...

En seçme erkek kokuları, en güzel şampuanlar emrindeydi müşterilerin...

Bir tarak, bir fırça, ikinci müşteriye kullanılmaz, doğru yıkanmaya giderdi.

Manikürcü kızlar birer prenesti bu salonda. Güzellikleri kadar terbiyeleri, terbiyeleri kadar işlerine dikkatleriyle de eşsizdiler.

Galatasaray karşısındaki kadın berberi Teri'nin hemşiresi Kleopatra bu tükenmiş nesilden son kalandır ancak.

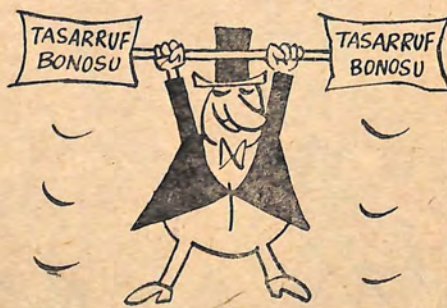
O güzel salonlar, o temizlik, o saygı değil, o sanat da kalmıyor yavaş yavaş. Hattâ yavaş yavaş tan fazla, hızlı hızlı... Ceket yakasına dökülen yağlı saçların, usta makas şöyle dursun, makasa bile ihtiyacı yok!

Şimdi, İstavridis ekolünde yetişmiş, oradaki meslek sevgisi ve insan saygısını öğrenmiş bizim Saray Berberi sahibi Büyük Nîko var: Oluk oluk açılmış ihtiyaç başlara, bir sihirbaz makasla âdeta saçlı baş havası verer...

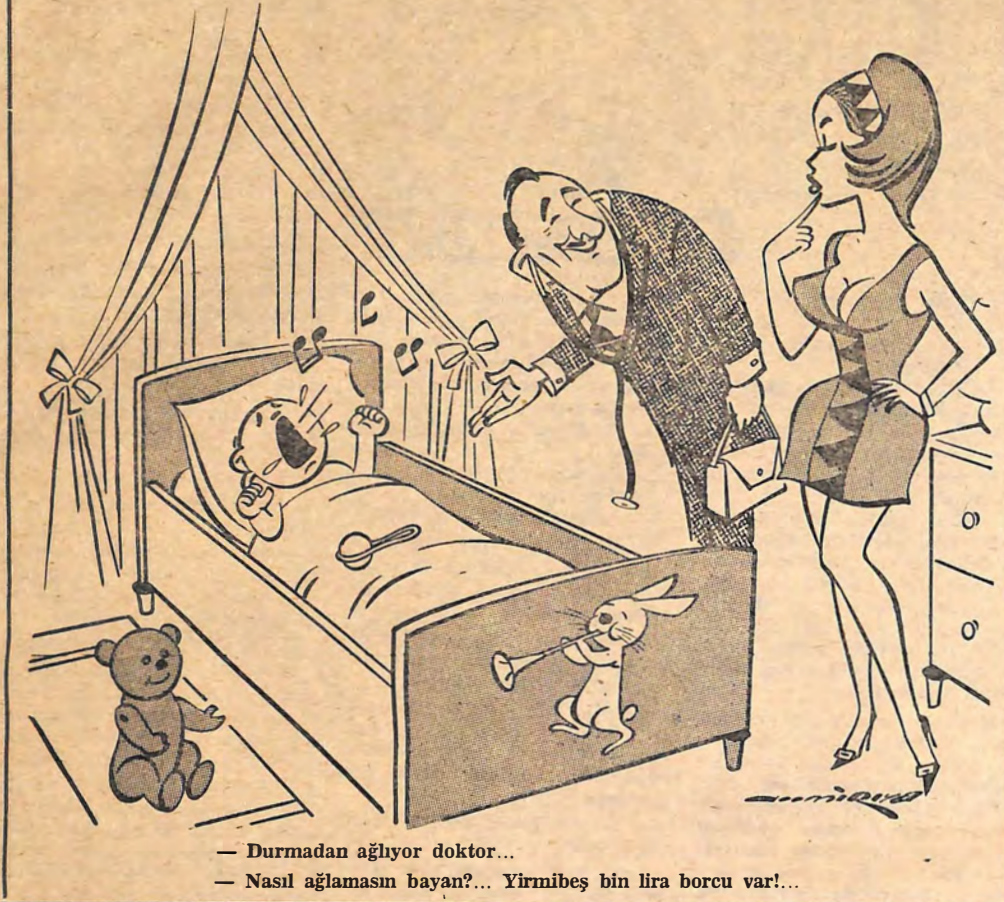
Haaa, sakal mı ne oldu?... O şimdi kalem ile, fırçası ile bir şey yapamayan hacivatların cakası!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Tasarruf Bonoları kaldırılacak. — Gazeteler —

— Yaşa, bravo... Sahiden kaldırıldı be!

— Durmadan ağlıyor doktor...

— Nasıl ağlamasın bayan?... Yirmibeş bin lira borcu var!...

BÜLENT
EREN

Memur — Neyse, deliğin birini kapadık!

YEDİ

PAZARTESİ

Bozdur bozdur harca

Cumhuriyet gazetesi habere şöyle bir başlık atmış: Sağlık Bakanlığı bütçesi kabul edildi. «25 bin frengili, 10 bin cüzam-lı, 750 bin veremli var!»

Hey gidi günler hey! Bir eski bütçelere, bir de şimdiki bütçelere bakın durumumuzu anlayın artık. Eskiden bütçe dendi mi, ortada dönen milyonlarca liraydı, şimdi milyonlarca hastal... Bu da az gelişme değil hani...

SALI

Şark cephesinde...

Dışişleri Bakanımız Çağlayan-gil, «Kıbrıs'ta durum vahimdir!» demiş.

Oh oh, aman vahim olsun da, kötü bir şey olmasın. Zira tam on yıldır gelmiş geçmiş Dışişle-ri Bakanlarımızın ikide bir tek-rarladıkları «Kıbrıs'ta durum va-himdir» sözünü öylesine benim-sedik ki, hani bir gün de yanılıp, «Kıbrıs'ta durum vahim de-ğil-dir» deseler, korkarım endişeye düşecegiz!

ÇARŞAMBA

Çok şüpheli

Times gazetesi, Kıbrıs'ta ilgili

bir yorumunda, «Türkiye'nin bek-lemek sabrını göstermesi şüpheli» diyor.

Bütün yaşayışı beklemek üze-rine kurulmuş olan milletimizin sabrından hiç kimsenin şüphesi olmaması gerekir. Bizi asıl dü-şündüren yorumcunun fikirlerle değil de, kendi sabrı... Kıbrıs meselesinde Türkiye'nin sabrı-nın bittiğini görmeye, yorumcu-nun sabrı yetecek mi acaba?... O çok şüpheli işte!

PERŞEMBE

Eski kumandan

«Hazır ol!»
«Sola bak!»
«Hizaya gel!»

Hayır hayır, bu sesler er e-ğitim alanlarından gelmiyor. Sa-yın Paşa'mız C.H.P.'lilere politi-ka öğretiyor!

CUMA

İspat

«İşe yaramaz» diye 1933 yılın-da emekliye sevk edilen 87 ya-şındaki Demiryolu işçisinin ikiz çocuğu olmuş!

«Olur» diyeceksiniz belki. El-bette olur. Haberin buraya kada-rını biz de yadırgamadık. Fakat sonrası biraz garipçe... Sevinç içindeki ihtiyaç baba, kendisini tebrike gelenlere, «Devlet De-miryolları İdaresine 33 yıl sonra en güzel cevabı verdiğim için,

GÜN

Tanrıya şükürler olsun!» diyor-muş.

İhtiyara hak vermeye verece-ğiz ama, D.D.Y.'na hangi iş için alındığını bilmiyoruz ki!

CUMARTESİ

En emin yer

Haber, Cumhuriyet gazetesin-den aynen alıyoruz: «Bayram münasebetiyle şehrimizde 7 kişi ölmüş, 6 kişi bıçak ve tabanca ile yaralanmış, 15 kişi tutuklan-mış, 13 hırsızlık vak'ası olmuş, 18 trafik kazasında 15 kişi yara-lanmış, bir kişi ölmüş ve 16 a-raç hasara uğramıştır. Ayrıca po-lis, bir şüpheli ölüm olayına da el koymuş, 148 kişi nezarete a-lınmıştır!»

Anlıyacağınız, koskoca İstan-bul'da korunması gereken toplu toplu 148 kişi varmış, onları da ilgililer, başlarına bir şey gelme-sin diye nezaret altına almışlar!

PAZAR

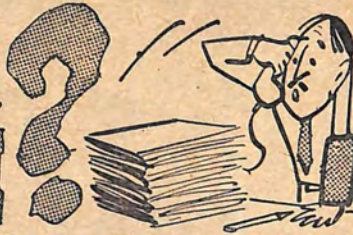
Bize gelince

Hükümet, Mart sonuna kadar çekilecekmış!

Eee, bu kadar çektik, ne yapalım Mart sonuna kadar da çeke-riz artık!

MAYDANOZ FIATLARI?

Neden yükseldi?

VEDAT SAYGEL

KOLALI gömleğinin kol ağızları pırlı pırlı parlayan adam, ötüp duran telefon alıcısını kaldırdı:

— Buyrun... Efendim? Kimi sorunuz?

Karşıdaki sinirli ses:

— Maydanoz fiatlarını kim yükseltti kardeşim? diye soruyordu. Bir takım fırsatçılar milletin gıdasıyla oynarken, ilgililer neden görevlerini yapmıyorlar?

«Çattık» gibilerden başını ikl yana salladı, kolalı gömleğinin kol ağızları pırlı pırlı parlayan adam:

— Maydanoz mu dediniz? Burada öyle bir kimse yok efendim!

Hattın öbür ucundaki susacak gibi değildi. Memleket nüfusunun kaçta kaçının maydanoz yemek zorunda olduğunu, buna yapılan kanunsuz zamla, bu fakir milletin yılda bilmem kaç yüzbin lirasının onun bunun cebine gireceğini sıralayıp duruyordu.

— Rica ederim meşgul etmeyiniz efendim, diye söylendi kolalı gömlekli. Bir kere kimsiniz? Kimi aradınız? Burası sebzeçi dükkânı değil, bir devlet dairesidir.

Daha çok söyleyecekleri vardı ama, hattın öbür ucundaki ismini söyleyince frenledi. Alelacele toparlanıp:

— Af buyurunuz beyefendi, dedi. Sesiniz çok değişmiş de, tanıyama-

dım birden. Ne emretmişsiniz efendim?...

Karşıkı yeniden başladı:

— Maydanoz...

— Yaaa, vah vah! Ne oldu beyefendiciğim maydanozlarınıza?

— Kardeşim, benim değil, milletin maydanozları, memleketimizin milli serveti, fakir vatandaşımızın ekmeğinin katığı...

— Evet beyefendiciğim, ben de öyle demek istemişim. Memleketimizin milli serveti, milli maydanozlarımıza bir şey mi oldu acaba?

— Fiatına zam gelmiş! Sorarım size, bu zam resmi mi, değil mi? Resmi ise emri kim vermiş? Değilse ilgililer bu uygunsuzluğun önüne neden geçmemiş?

Masasının başında kıvrır kıvrır kıvrıyordu kolalı gömlekli adam:

— Böyle bir zamdan inanın haberim yok beyefendiciğim, dedi. Milli maydanozlarımız meselesiyle bizzat kendim ilgilenip, gerekirse ihmalî görülenleri kimin adamı olursa olsun en ağır şekilde cezalandırarak sonucunu da siz muhterem beyefendimle bildireceğimi

Telefon kapanır kapanmaz masasının üstündeki küçük rehberi önüne çekti. Demek bu maydanoz meselesi, milli servetimizi yakından ilgilendiren bir konu olduğu halde fiatına zam geliyor, bundan koskoca teşkilâtın haberi bile olmuyor!

Bir numara çevirdi. Masası, kendi masasından daha küçük, kolalı gömleğinin kol ağızları, kendi gömleğinin kol ağızlarından daha az pırlıdayan bir memur açtı telefonu:

— Alo, buyrun...

Karşıdaki paldır küldür konuya girdi:

— Kardeşim, maydanoz...

Telefonu açan şaşırıldı:

— Anlayamadım, kim dediniz?

— Maydanoz diyorum, maydanoz!

Ses gitmesin diye telefonun alıcısını eli ile kapatıp, arkadaşlarını topladı çevresine.

— Maydanoz bey bugün biraz rahatsızmış, işe gelmedi efendim. İsterseniz balkabağını vereyim.

Dairenin bütün memurları bastırlar kahlakayı! Öbürü hâlâ telefonda «Maydanoz da maydanoz» diye bağırıyordu. Sertleşti masanın başındaki:

— Anladık canım, dedi. N'olmuş maydanoza?

Karşı taraf, maydanoza ne olduğunu bilmeyen teşkilâta verdi verişti. Telefondakine kim olduğunu sordu, kendini tanıttı. Kendini tanıtmamasıyla da karşıdaki esas duruşa geçti:

— Ah, nasıl af dileyeceğimi bilemiyorum beyefendi... Ben, muzibin biri şaka yapıyor sanmıştım. Ne demek istediğiniziz şimdi anladım.

Maydanozu soruyorsunuz. Peki efendim, ne olmuş maydanoza?

— Siz bana soramazsınız efendim, ben soruyorum: Maydanoz fiatları neden yükseldi?

— Maydanoz fiatları mı? Haberim yok ama, yükselir efendim. Malû-u âlileriniz, dolmuş ücretlerine gelen zamdan sonra, demek sebzeçiler de kendiliklerinden fiatları bir miktar yükselttiler.

— Dolmuş ücretleri mi dediniz? Onların da mı fiatları değişti?

— Değişmiş efendim. Bu sabah gelirken farkettim.

— Onların zam isteğini kim onaylamış? Belediyeden geçti mi bu talep?

— Sanmıyorum efendim. Hiç birimizin böyle bir zamdan haberi yok!

— Pekii, şoförleri böyle kanunsuz bir fiat artışına iten sebep neymiş?

— Meselenin iç yüzünü henüz öğrenemedik ama, sabun ve yağ fiatlarına yapılan zammın, dolmuş ücretlerini etkilediğini sanıyorum.

— Nasıl? Yağ da mı yükseldi?

— Resmen değil, fakat yükselmiş efendim. Gazeteler gaza ve benzine zam yapılacağını yazar yazmaz, yağ fiatları fırlayıverdi! Ben de evdekilerden duydum bu değişikliği.

— Kardeşim, bize sorulan maydanoz fiatlarının neden yükseldiği. Dolmuşa, yağ fiatlarına ben karışmam. Maydanoza da karışmazdım ama, cevapsız bırakamayacağım bir yerden soruyorlar.

— İşte ben de maydanoz fiatlarının neden artmış olabileceğini anlatmaya çalışıyorum efendim. Una yapılan zam...

— Ay, una da mı zam yapıldı?

— Yapmışlar efendim. Pırlıncı etkiledi.

— Demek pırlıncı de?...

— Evet. Kanaatimce suya yapılan zam eti yükseltti, etin yükselişi de soğanın değerini arttırdı.

— Bu kadar mı?

— Hayır efendim. Bir de ayakka-bı boyama ücretlerinin artışı var ki...

Telefonun öbür ucundaki:

— Yeter yeter, dedi. Siz teşkilât olarak sadece maydanoz fiatlarını sabit tutmaya çalışın, başka bir şey istemiyorum.

Telefon kapandı. Maydanoz fiatlarının neden yükselmiş olabileceğini anlatmaya çalışan memur terini silip, iskemlesine otururken kendi kendine mırıldandı:

— Bu adamların kendilerinden bile haberleri yok. Hem memura avans verirler, hem de maydanoz neden beş kuruş pahalılaştı diye ter tepinirler. Memurun yüzü güler de esnaf somurtur mu? O da kendince bir şeyler uydurur iştel!

Vedat SAYGEL

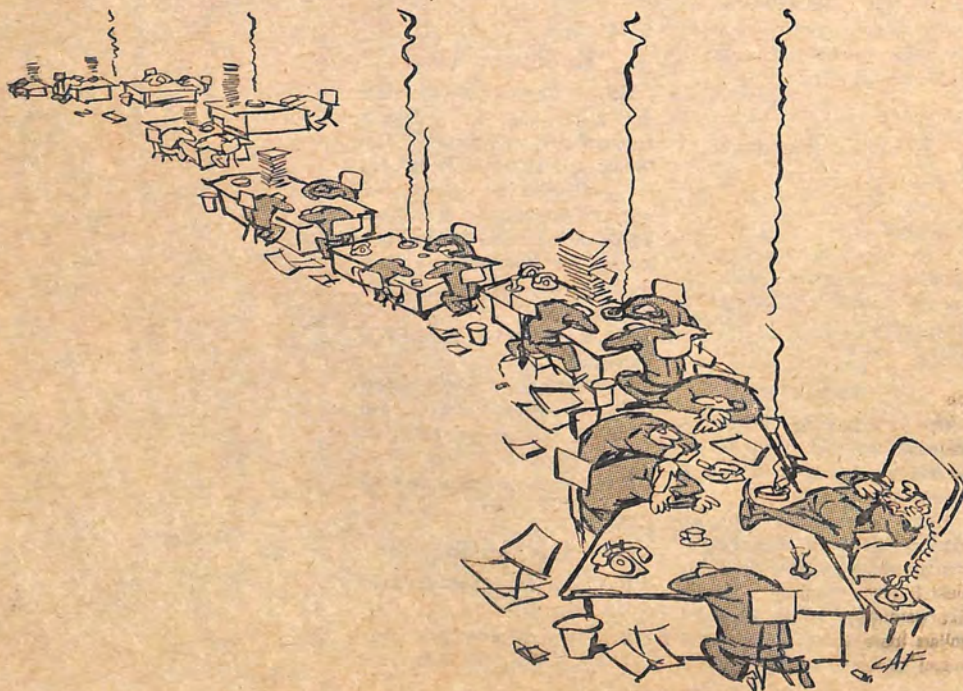
✱

Sütten geçtik

İstanbul'lular süt niyetine günde 40 ton su içiyormuş!

Şimdi şu sütçüleri falakaya yıkıp, döve döve söyletmeli. Bakalım bu su kıtlığında süte karıştırdıkları 40 ton suyu nereden buluyorlar?

Demirel, yatırımlar konusunda dairelerden bilgi istedi. — Gazeteler —

— Yatırımlar tamam beyefendi, başka emriniz?...

Ankara

Gima

Merdivenlerin her basamağında bir dev buket nöbet bekliyordu, kirmızı ve beyaz karanfillerden. O Avrupa'nın aşağı yukarı her halk mağazasında olan «escalier roulant»nın, döner merdivenin, üzerinde, çoluklu çocuklu, kürklu, paltolu, şımanca bacaklı hatunlar, yüzü memnun bir kalabalık, katlardan katlara erişiyordu, şan olsun diye.

Şemsiye bölümü, elbise bölümü, oyuncak bölümü, resim sergisi, snack bar, gıda bölümü (Halk en çok oraya hücum etmişti, daha ucuza gıdalanmak için) her bölümü vardı. Bu, Kızılay'daki Dral Deninin düdüğü (ama ne dev düdüğü) gökdelende açılan halk mağazası GİMA idi, beş katlı... Bir köşede hâlâ davetliler, limonata, kanape, bisküli, tüketiyorlardı. Başka bir köşede yığılma vardı: Canlı mankenler arzı endam ediyorlardı, tepelerinde flaşlar parlayarak... Kalabalığın diğer kısmı geziniyordu ve hafiften hafiften alışveriş etmeğe başlamıştı kalabalık fiat paralelleri yaparak... E, fark vardı fiatlarda. Ve güzel bir denemeydi bu Halk Mağazası doğrusu...

Şanssızlığa bakın ki, bu doğunda yoktu Demirel. Son dakkada Devlet Başkanını karşılamaya mecbur olmuştu, Bakanlarıyla...

Döner merdiven, durmadan, memnun yüzü bir halkı kattan kata eriştiyordu. Mankenler, kalçalarını öne, araba sürer gibi sürerek, paltolar sunuyorlardı halka ve tepelerine «gavroche» jestlerle, takkeler ekliyorlardı. Flaşlar ha babam ha, patlayı patlayıyordu, parlayı parlayıyordu, yüzleri buruştura buruştura...

Y.T.P.'nin, yalnız ruhu Alican'ı, selamını sabahını miskalle tartarak, en ufak bir göz bebeği gültüğü bile yapmadan, satıyordu... Birbirinin üzerine yığılmış açık bej, gül kurusu, yosun yeşili, uzun tüylü İsparta halılarının arasında... Başka bölümde göremedik onu, ya oyuncaklar korseler falan bölümüne uğramayı ciddiyetiyle telif etmedi, veya İsparta'dan düşmeye zaafı vardı, şimdiye değin göstermediği...

Ve kırk kere çıkışı şaşırıp nihayet çıkabildik sokağa.

İlk Halk Mağazamız, hepimize hayırlı olsun!

Tiyatro

Galiba döne döne Cüneyt'e döneceğim, Cüneyt Gökçer'e. Diyeceğim ki: «Ben ettim, sen etme...» Öyle yapacağım... Çünkü, isyancılar, fazla

120 Üniversiteli C.H.P.'ye katıldı. — Gazeteler —

Ecevit — Haniya götüreliliim!...

cansız, isyancılar fazla kansız... Yalnız atılganlık, yalnız cesaret, yalnız iyiniyet... İhtilâlcıye bile yetmiyor. Yetiyor mu?...

Özel tiyatroları, Ankara'daki, aman da aman, nice tutmak istedim. Sımsıkı tutmak. Sarılıp tutmak. Yapışıp tutmak!... Devlet Tiyatrosuna karşı... E, biz zaten tutarsak bir şeye karşı tutarız... Fethi beyi İsmet Paşa'ya karşı... Menderes'i İsmet Paşa'ya karşı... Demirel'i İsmet Paşa'ya karşı... Özel tiyatroları? İsmet Paşa'ya karşı!... Affedersiniz, Cüneyt

Gökçer'e diyecektim, dilim alışmış İsmet Paşa'ya, hayatım alışmış, ölümüm alışmış!

Geçen gün, okurlarım, Başkent tiyatrosuna gittim. Bu ikinci gidişim. Birincisinde, piyesin ismini unuttum, ama konusu şuydu: «Bir şair, son derece otoriter, öyle azından buzundan değil, son derece dedim, ayakta basın toplantısı yapılmayan, Bakanların, gazetecilerle şapkallı bezikler kıvrımadığı, hükümet başkanlarıyla senli benli olmadığı bir rejimde, yargılanıyor... Şairliğinden

Mektubu

ötürü... Şairlik, dirije olmayan şairlik, aylıklıktan başka bir şey değildir o rejimce, şair istediği kadar şairim, şairim, şairim diye dirensin dursun... Ve şaircik, yazık, mahkûm oluyor... Zorlanmış konu son derece de sun'i ele alınmış... Ve kötü oynanmış, o piyes iyi oynanamazdı da çünkü... Rollerin içi yoktu ki, sadece dışı vardı... Ve haykırımlar, bağırışmalar, çığırışmalar, direnişmeler arasında, şair hüküm giydi, biz de gecenin ayazında, takisi bulamadık ve evlerimizi yürüterek boyladık...

Homurtularına, büyük bir bayan aktris, «Aman» dedi, «özel tiyatroları hırpalamayalım...»

«İyi» dedik, «hırpalamayalım!»

Ve gene, o şirin, o kutu gibi Başkent Tiyatrosunda, trup ikinci defa «Yarış» adlı bir komediyle karşıma çıktı. Bir suyu çıkmış hafifinden komedi...

Gene bir açık arttırmayla bağırı, çığırı, koşuşma, tekmeleme, itişme, didişme, ve piyes sona erdi, ve gene takisi bulamadan döndük gecenin ayazında... E, ayazda yürürken insan düşünür, ve iyi şeyler düşünmez... Bakın, Kadri Eroğan yürürken düşünmüş düşünmüş de, ne kararlara varmış... Kendisini başkan adaylığına sürececek kararlara!... Yürütme şunu be Demirel!

Biz de şunu düşündük, kimse kusura bakmasın: Efendiler, iyiniyet, cesaret, atılganlık, hiddet, şiddet... İhtilâlcıye bile yetmez, değil sanat adamına...

«Efendim... Çerden çöpten maddi imkânlarla...»

Napoleon'a sormuşlar:

— «Harbi kazanmak için ne lâzım?»

— «Para» demiş... «Kahramanlık» dememiş...

Tiyatro da, önce parayla olur, öyle çerden çöpten imkânlarla değil... Çerden çöpten imkânları, çer çöp için kullanmalı, o kadar!

Sonra, administrasyon diye bir şey vardır, sonra rejî diye bir şey vardır, sonra sayı diye bir şey vardır. Üç buçuk kişi, fazla bir şey yapamaz, bunu tarihte gördük... Her piyeste aynı aktörler, aynı aktrisler, daha sesleri kulaklardan silinmemişken, bu olmaz... Olmaz!...

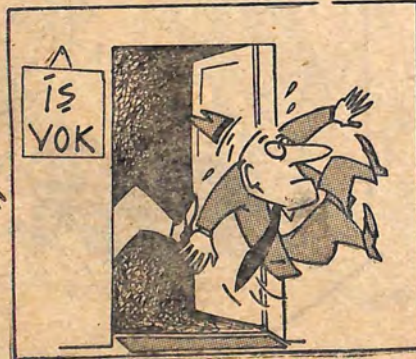
Ankara'da, bir AST başarılı...

— «Devlet Tiyatrosu başarılı mı?»

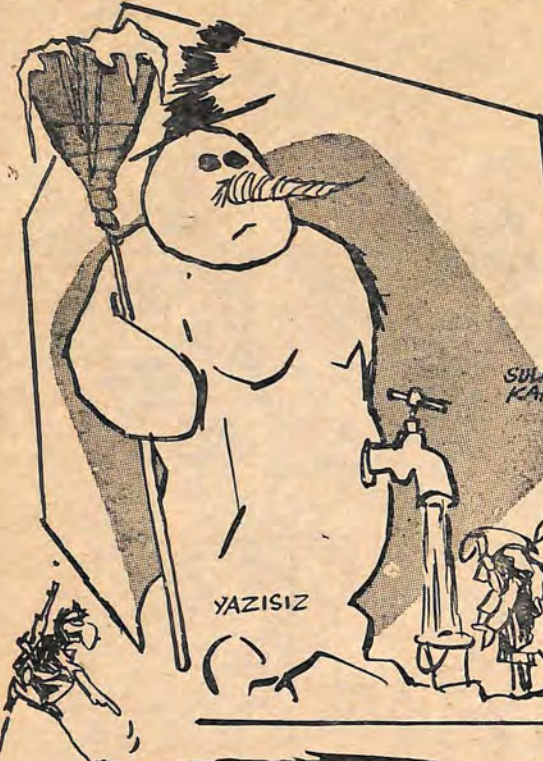
— «Elindeki imkânlarla, hayır... Ama öbürleri de, ellerindeki imkân-sızlıklarla, hayır, hayır, hayır! Halbuki, çoğu, istidatlı çocuklar da...

O büyük aktrisin dediği gibi, «Hırpalamayalım bu direnen çocukları» ama ve lakin, onlar da sanatı bunca hırpalamasınlar!

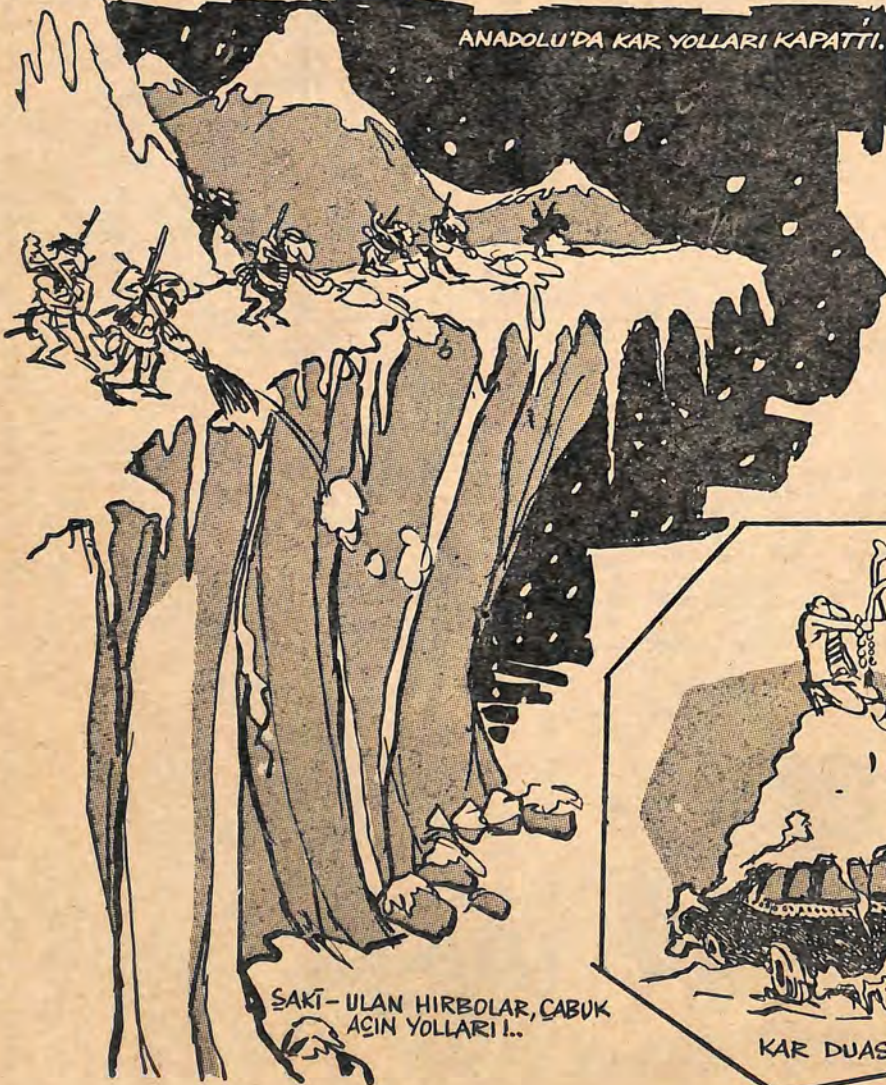
Nimet ARZIK

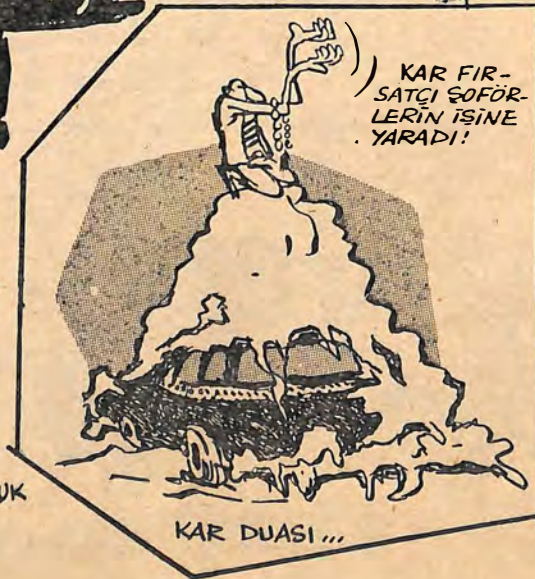
İşsiz kalan erkekler iktidarlarını kaybediyorlarmış... — Gazeteler —

SULAR AKMAYINCA, VATANDAŞ
KAR SUYU KULLANDI...

SAKİ- ULAN HIRBOLAR, CABUK
AĞIN YOLLARI!..

KAR DUASI...

Kar yağdı, k

EKMEKTEN KUYRUK ÇIKTI...

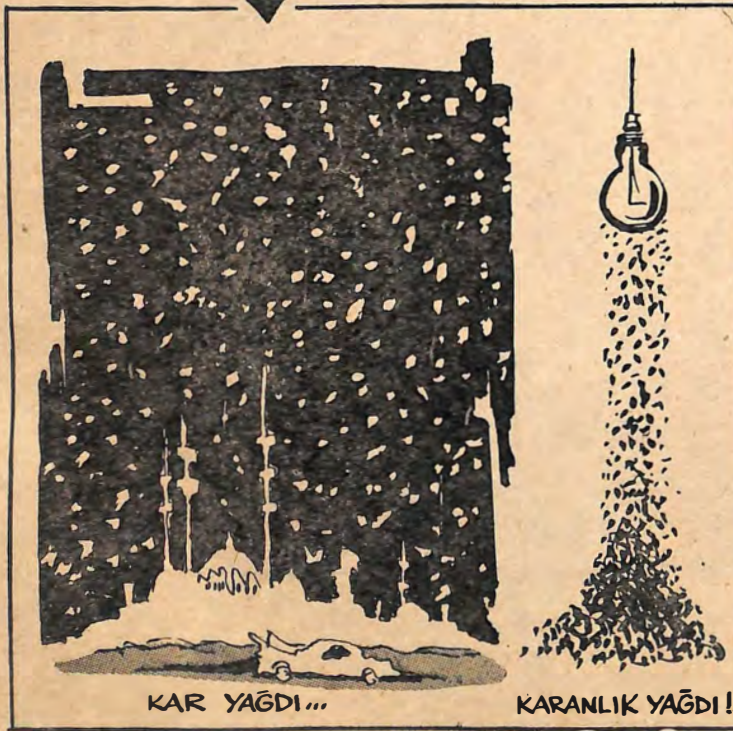
KARABORSACILAR FAALİYETİNİ ARTTIRDI !

YAZISIZ

SULAR AKMADI

ELEKTRİKLER KESİLDİ

KAR YAĞDI...

KARANLIK YAĞDI!

YAZISIZ

ÜSÜ
yle oldu

Osmanlı Gelinini

MUSTAFA Hayrullah efendi oğlunu evlendirmek isteyince evde büyük bir heyecan, âdetâ bir fırtına koptu.

Evlenecek delikanlıdan başka, bu konuda herkesin söyleyecek fikri vardı. Meselâ büyük anne gelecek gelinin: namazında, orucunda bir kızcağız olmasını, en mühim şart sayıyordu. Anne: «Nisbetçi, inatçı, terbiyesiz, saygısız bir şey istemem. Fakir kız olsun, her şeyi bizde görsün, azamete gelemem» diyordu. Yenge: «Soyumuzun tek erkek evlâdır, aklı başında, sıhhati yerinde, çocuk yetiştirebilecek bir kız isteriz» diyordu ve Lütfullah'ın dadısı: «Şillik, sırfıntı olmasın, pasaklı olmasın, oğlumuza iyi bakacak bir ev hanımı isterim» diyordu. Fakat Hayrullah efendinin de bu kız hakkında bir fikri vardı ve o da bu arzusunun şöyle anlatıyordu:

— Güzelinde, çirkininde değiliz. Yalnız kız ehli namus olmalı, ailenin vekarını muhafaza etmeli, eşimizi, dostumuzu yüzümüze güldürmemeli, onun için haydi hanım kalk, oğlumuza kimsenin eteğinin ucunu görmediği bir kız ara!

Görücü giderken büyük abla Lütfullah'a da yarım ağır sordu:

— Yavrum, kız nasıl olsun? Evlenen sensin, sen de söyle!

Lütfullah Osmanlı terbiyesinin mükemmel bir nümunesi idi. Gözlerinin içine kadar kızardı ve:

— Siz nasıl isterseniz, dedi.

Bütün aile gayrete gelmişti artık. Lütfullah'a kız arıyordular. Nihayet gel zaman, git zaman, bir kızcağız buldular. Tahkikat neticesi temiz bir aileden olduğu anlaşıldı. Nişan sepeti, nişan yüzüğü yollandı. Sazlı sözlü kına geceleri yapıldı. Düşün bir buçuk, iki ay dillerde destan oldu.

Lütfullah karısını pek beğenmişti, pek iyi geçiniyorlardı. Fakat bir gün bir haber ailenin içindeki sükûtu altüst etti. Gelin hanım dadı kalfa ile beraber çarşıya çıkmıştı. Çarşıda hiçbir namuslu kadının yapmıyacağı bir şey yapmış, alacağı kumaşı ilyce göremediğini bahane ederek peçesini açmıştı. Bu havadis üzerine büyük annenin merakı kalktı, sabaha kadar geyirdi durdu. Kaynana başını çattı. Görümcüler sofrada gelinle konuşmadılar. Bu işi duyan kayınpeder bütün öfkesi ile oğluna çattı:

— Böyle şeyler benim şerefimi bir paralık eder. Ailemiz bugüne kadar şerefi, haysiyetle yaşamış. İnsan hâşâ sümme hâşâ kötü bir kadın, bir sokak kadını bile olsa bunu gizli yapar, açığa vurmazsa bençe çok daha şayanı hürmettir. Atalarımızın sözü bile bunu söylemiyor mu: «Bu dünyada ibâdet de mahfil, kabahat de mahfil yapılmalı!» Böyle karı insana karı olmaz!

Bu hâdise üzerine Lütfullah da karısıyla bir ay konuşmadı.

Gelin bu büyük günahın cezasını çekti. Umumi boykot içinde ne yapacağını şaşırmıştı. Bu defa kendini oyalamak için tuttu gece geç vakitlere kadar kitap okumağa başladı.

Kaynana Lütfullah'ı kenarlara çekip müzevirliğe başladı: «Ah oğlum senin işin var... Bu kadar çok bilmiş bir kadınla biz senin başını elimizle ateşe yaktık. Bu kadar çok okuyan kadından kocasına hayır gelmez!»

Lütfullah karısını çok sevmesine rağmen onu kitap okumaktan menetti.

Genç kadın bu hava içinde bunahıyordu. Düşündü, saatleri geçirebilmek için, eskiden bildiği utu ellene aldı ve kendi kendine, hafiften şarkı söylemeye başladı. Görümcüler derhal faaliyete geçti. Birbirine fısıldaşmağa başladılar:

— A, bu kadar saza düşmekte muhakkak bir şey var... Karı kim bilir kime gönüllü, mutlak içinden birini seviyor!

Genç kadına bu da yasak edildi. Bir sene kadıncağız her şeye tahammül ederek yaşadı. Ama kader değişmez. Bir gün annesini ziyarete giden gelin, onu hasta buldu. Başucunda biraz fazla kaldı. Eve döndüğü zaman güneş batmak üzere idi. Hayrullah efendi telâş içinde pencereden pencereye koşuyor:

— Namuslu bir kadın akşam ezanlarına kadar sokaklarda kalmaz, diye bağırıp duruyordu.

Bu, gelinin o eve son gelişiydi. Çünkü Hayrullah efendi gece büyük bir kavga etti, oğluna:

— Ya bu kadın, ya ben, dedi.. O saatte evine giren kadın bizim al-

larmızda görülmemiştir. Ben mahallenin içinde alnım yerde gezemem. Kötü bir kadın bile olsa bunu yapmaz, onun bile bir temkinli olsa kabul edilir. Herkes benim gelinime kötü demiş, o kötü olmasa bile ehmmiyetli yok, bir şeyin şüyyu vukuundan beterdir!

Diye bağırırdı. Ve Lütfullah'ın ilk karısından ayrılmasına sebep bu oldu.

Lütfullah'ın karısını unutması lâzımdı. Bunun için bütün aile harıl harıl kız aramağa koyuldular. Bu defa yüzü gözü hiç açılmamış, fenlenmemiş bir kadın istiyorlardı. Sazı sözü, gezmesi, tozması, okuyup yazması olmayacaktı. Nihayet gayet sıkı bir arayıştan sonra bir kız bulundu. Görücüleri yüzüne bakarken gözlerinin içine kadar kızarıyor ve iskemlede terleyip, kıvranıyordu!

Eve geldikten sonra herkes ondan memnun oldu. Mesireye çarşıya çıkmayı, tiyatroya saza gitmeyi istemiyordu. O kadar namuslu, o kadar ince düşünceli bir kadındı ki, ilk evlendikleri zaman kocasına: (Kocacığım, bizim yatak odasının yükünün içinden selâmlığa inen gizli merdiven var. Sen oradan işleme, gece odama çıkarken aşağıdan görürler, bir başkasına benzetirler, Allah göstermesin söz olur. Ben onu kilitliyorum!) demişti ve o kapıları kilitledikten sonra anahtarını da çekmecenin içine yerleştirmişti.

Genç kadının böyle düşündüğü ve böyle yaptığı Hayrullah efendinin kulağına değince, kayınpederin pek hoşuna gitmişti. Artık ailenin saadeti sonsuzdu.

Bir akşam Lütfullah yine selâmlığa geçmişti. Gelin bir müddet kaynanaları, görümceleriyle oturduktan sonra yorgun olduğunu söyleyerek odasına çekilmişti. Ayna karşısında kısa ve tatlı bir düşünce... Püf... Işık sönmüştü... Sonra kilitli yükün kapısına yaklaşıp açmış ve seslenmişti:

— Ahmet, Ahmet!

Karanlıktan süzülerek meydana çıkan delikanlı Amca Beyin bir tek oğlu idi. Gelinle olan münasebetleri düşünün haftasında başlamıştı. Fakat yeni gelin tam Osmanlı terbiyesiyle yetiştirilmiş bir genç kadındı. Temkinli, vekarlı ve görünüşe önem veren bir kadın.

O gece aksı gibi Hayrullah efendinin nezlesi vardı. Eğer Hayrullah efendinin nezlesi olmasaydı o kadar erken odasına çıkmak, yatmak istemezdi elbet.

Sofadan geçerken birdenbire selâmlıktan oğlunun odasına giden merdivenin kapısını açık görmüştü ve elinde mum, yukarı doğru çıkmıştı. Yükün ortasına geldiği zaman karşılaştığı manzaradan donup kalmıştı ihtiyar.

Odanın ortasında Ahmet'le genç kadın ayakta duruyorlardı ve Ahmet'in kolları kadının beline dolanmıştı. Hayrullah efendi elini kaldırdı ve:

— Bu ne rezalet!..

Diye bağırırdı.

Gelin telâşla parmağını dudağına götürmüştü:

— Sus beybaba! dedi, sus!.. Aşağıda mısafirler var, duyarlar sonra, elâlemin karşısına nasıl çıkarın?...

Ve büyük bir küstahlıkla kaynanasının daima söylediği sözü tekrarladı:

— İbâdet de mahfil, kabahat de! Beybaba sesini kes, kimsene bir şey söyleme, kimsenin bir şeyden haberi yok. Bir şeyin şüyyu vukuundan beterdir. Herkes sakalına mı gülsün sonra senin!

Ve Hayrullah efendi herkes kendi sakalına gülmesin diye yavaş ve boğuk bir sesle:

— Hay Allah belânızı versin, tuuu, dedi.

Artık kime tükürdü, orası belli değil!

Çimdik

Hangisi?

Telefon çaldı. Ahizedeki ses:

— Alool... dedikten sonra, ö-zür dilerim! diye devam etti. Sizin apartmanda beş tane Turan adında kiracı var. Acaba siz kı-zı olan bay Turan mısınız?

— Yanlış efendim. Ben banyo yapmakta olan Turan'ım.

— Hey ahabap, sobayı yakıyorum... Gel ısın!

Adamımız CEYMİS BONT

6

GELELİM OLAYLARIN AÇIKLAMASINA:

Bont'un, pesine düşeceğini tahmin eden Dr. No, Mİ-MO-ZA'yı adamımıza karşı YEM olarak kullanır. Ancak, Mİ-MO-ZA'ya fazla güveni olmadığı için de, robotlardan birini kontrolle gönderir...

it Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 3 —

Muhtar:

— Eee canım yâni, şurdan herhangi bir kız geçse, ben de çiğirsam, hemen dıış dıış goşmak mı ilâzım?... Oğlan yine erkek oğlanmış ki, inkâr etmiyor. Ya bir de inkâr etseydi?

Bekir ağa:

— Diş köpek yalanmazsa, erkek köpek dolanmaz. Heç akıl yokmuş bu gızda? Şu daracak çalıların arasına gosgoca inek girer mi? Valaha gene mert çocuk ki, alıp da gendine avrat ediyor.

Dedem, koşmuş, babamın boynuna dolanarak:

— Senin gibi bi aslanı gızımı vermiyecem de, kime verecem, demiş. Bı daha öp bakalım gız gocayın elini...

Ve anama dönerek:

— Tüüü diş köpek, diye tükürürken babamın sırtını okşamış...

Çocukluğum rezillik içerisinde geçti. Anamın elitezliği, babamın canitezliği sayesinde, her yıl bizim bereketli çaydan bir erkek çocuğu yakaladık. Gerçi bu çocuklardan ilk üçünün çaydan ne zaman yakalandığını hatırlamıyorum ama, dördüncü, beşinci, altıncı, yedincinin, yakalanışlarını çok iyi hatırlıyorum. Musa, İsa, Murtaza, Mehmet, Ahmet, Şevket... Bunlar, kardeşlerimin adlarıydı. Anam, her çocuk doğuşunda, babam bunların erkek olduğunu görünce, ağzı kulaklarına varır:

— Oh oh, masraftan gurtulduk, derdi.

Onun masraf dediği şey, düğün parasıydı. Şayet çocuk, kız olursa mutlaka düğün yapılacak, bu iş de babama en azından birkaç hayvana mal olacaktı.

— Heheyyttt, bunlar babasının oğulları!... Çekmişlerdir mutlaka babalarına. Evlenecekleri zaman, kısırtırlar yavuklularını çalı dibine, ni-kâhlarını da, düğünlerini de oracıkta yapıverirler... diyordu.

Yâni daha şimdiden, boyumuz parmak kadarken, babamız gereken tembihi yapıyordu:

— Ulan bana bakın ha!... Evlenecem, avrat alacam diye garşıma dikilmeyin. Babanız nasıl başının çaresine baktıysa, siz de başınızın çaresine bakın!...

Yedinci kardeşim dünyaya geldiği gün, ben uyuz eşeğimizin yaralarına balçık sürmekle meşguldüm. Bu eşek, eşek değildi de, sanki bir yananın boyası dökülen hurdaya çıkmış bir arabaydı. Çamuru, bu yandaki yarasına sürerdim, bakarım devrisi gün ayağı oyulmuş. Ayağına sürerim, bu kez kuyruğunun yanı soyulmuş. Artık her sabah ilk işim, eşeğin yaralarını sıvamak, sonra da hocaya gitmekti.

— Mehdi, dedi babam.

— Hayrola, dedim.

Yutkundu, kızardı, çakmağı ağızına koyup, sigarayla tutuşturmağa çalıştı:

— Anayın garnı vardı ya...

— Eee, n'olmuş anamın karnına?

14

— Şiş endi.

— Oh, iyi olmuş.

— Eyi oldu ya...

— Hastalığı da geçti mi bari?

Babam, bu son sorum üzerine benim hâlâ çocuk olduğuma kanaat getirmiş olacaktı ki, taktığı değiş-tirerek:

— Çaydan bı oğlan yakaladık gene, dedi.

— Ne şans be, dedim. Bu çay da bütün oğlanları bizim tarafa sürüklüyor.

— N'apak oğlum, biz geleni yakalıyoruz.

Tepem atmıştı artık. Nasıl atması ki, üstte yok, başta yok, boğazda yok ama, bazan iki yılda bir, bazan da bir yılda bir bize çaydan bir erkek kardeş var...

— Bırak baba, bırak. Sen, bu çay, ırmak dalgasını ufaklıklara yuttur. Ne bu be?... Durmadan çocuk doğurt. Sekiz kişi bi yattığımız yere bak, bi yediğimiz şeylere bak. Etin yüzünü kurbandan kurbana görüyoruz. Bu yaşa geldik, mektep yüzü göstermedin bize.

Babam, bu haklı direnişim karşı-

sında kızmadı ama, yine de sinirli sinirli konuştu:

— Ulan, ben milleti memleketi düşünüyorum. Bu memlekete evlât yetiştiriyorum, evlât... Allah canıma sağlık verirse, bı manga yapacam!... dedi.

— Ya bizim sonumuz?

— N'olmuş lan sonunuza? Okumayı askerde öğrenirsiniz, gız çıkar başınızın çaresine bakarsınız. Ben size yemesini içmesini öğrettim, daha ne istiyorsunuz?

— Doğru. Yiyecek bir şey olmadıktan sonra, sen istediğin kadar yemesini öğret.

Bizim sıvalı eşeğe atladığım gibi caminin yolunu tuttum. Akşam eve gittiğimde, anam yataktan kalkmış bazlama yapıyordu.

— Hayırlı olsun ana, dedim.

— Kudümlü olsun oğlum, dedi.

Zavallı anacığım, sanki iskelet üzerine elbise geçirilmiş kadar zayıftı. Yatağın ucunda yatmakta olan kardeşimin açtım, yüzüne baktım. Çakal karpuzunun çekirdekleri gibi kara kara ufacık gözleri... Öpmek geldi içimden, ama öpmedim.

Bizim köye, iki şey geldiği zaman millet sokaklara dökülürdü. Birincisi derin bir molla geldiği zaman, ikincisi de milletvekili geldiği zaman... Sık sık işitirdim. Bizim köyümüzden, Ankara'da öyle bir milletvekili varmış ki, nah boyu şöyleymiş de, bu evlere sığmazmış da... Öyle bir sesi varmış, öyle bir sesi varmış ki, öksürse önündeki ağaç devrilmış. Bir kuvvetliymiş, bir kuvvetliymiş ki, tüm köylü bir araya gelse bileğini bükemezmiş. Ankara'daki o kocaman kocaman adamlara sözünü dinletir, bir dediğini iki ettirmemiş. İsteseymiş, bu köyü evliyen, tarlasıyan, sığınyan alır Ankara'ya bile götürürmüş. Onda ki kuvvet, devlet kuvvetiymiş. Babamın anlattığı Zaloğlu Rüstem'in kuvveti onun yanında sinek kalırmış.

Behlül bey'in köye gelip, Recep emmi'nin elini öpeceği, üç ay önceden geldiği. Böyle kuvvetli bir adamın, Recep emmi'nin elini öpeceği haberi, gözümün önünde Recep emmi'yi kutsallaştırmıştı. Koskoca milletvekili, Recep emmi'nin elini öpecekti ha!... Artık, Recep emmi'yi bastonuna dayana dayana giderken, en çok gözetleyen ben olmuştum.

Çocuklar arasında bahse tutuşanlar bile oluyordu...

— Arabasının önünde ellî dene at varmış...

— Bı oturuşda, bı danayı yiyor, bı gazan da ayrılan içiyormuş...

— Hadî lan ordan, iki gazan içiyormuş...

— Ayakkabısının içine bizim gibi üç dene çocuk sığarmış.

— Babam da sığarmış...

Ama çok bekledik, gelmedi Behlül bey...

Hiç unutmam Molla Mustafa'nın köyümüze gelişini. Kendisini tâ Çökeç Burun'dan karşılamıştık. Babam, Molla Mustafa'nın elini tam onyedî kere öptüğüyle öğrenirdi:

— O ne eldi be, o ne eldi, derdi.

Molla Mustafa, tam üç ay kaldırdı köyde. Köyün koyunları yavaş yavaş tükenmeğe başlayınca o da, başka bir köye çekip gitti. Köylü, Molla Mustafa'ya koyun kesmeyi, kesilen koyunun kanından öteki dünyada şefaât etsin diye, oralarına buralarına sürmeyi büyük bir şeref, büyük bir ödev sayıyordu. Babam bile ekin zamanı falziyle birlikte ödemek üzere borca bir koyun almış, mübarek Molla Mustafa'nın uğruna kesilen bu koyundan, kıçımıza dek sürmüştük. Biz sürmeyi bıraktıkça, babam:

— Sürün lan sürün, bulunmaz böyle kan, diyordu.

Üç gün, o kanla gezdiydin köyde. Hem, herkes görsün diye, kalabalık arasına sokuluyor, iftihar ediyordum kanımla...

Civar köylerden gelen hastalar, deliller, cüzamlılar medet bekliyordular Molla Mustafa'dan... Çocuğu olmayan kadınlar için tek ümit, Molla Mustafa'ydi...

Bu arada Molla Mustafa, köyün en güzel iki kadını da muskalarla

REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİNİ

**BASIN
ILAN KURUMU**
YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürük :

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Diğer adresi : BASINKURUMU

(Basın : 10674 — 15)

üfürüklerle hâmile bıraktırmıştı. Öyle diyordu babam:

— Bak ulan bak, sen şu Molla'daki derin ilime bak. On yıldır çocuğu olmayan iki avradın ikisi de hâmile galsın ha!...

Bu kadınların kocaları da, hocanın derin ilminden bahsediyorlarmış kahvede...

— Bizim avradı Molla'ya götürdük. Molla dedi ki:

— Avradı bi güzel yudunuz, yıkadınız, güzel güzel kokular sürdünüz mü?

Ellerine kapandım:

— Aman Mollam. Biz gusur eyledik, başışla, dedim. Huzuruna avradı yumadan çıkardık.

Eve geldik. Koca bir gazan su gızdırdık. Aldık gazanı samanlığa. Bi de kohulu şehir sabını; onunla güzelce yıkadım avradı. Tertemiz gömlekler, entariler geydirdik. Tam kapıdan çıkacağız, avrat:

— Koku sürmedik ya, dedi.

Aldı ikimizi gara bi düşünce. Köy yerinde nerde bulunur koku? Emmim gızı Hatçe'nin yanına vardık:

— Gurban Hatçe, avradı Molla'ya götürücem, biraz koku, dedim. Çıkardı, yarım şişe gülsuyu verdi. Aldık gülsuyunu, geldik eve. Geydiklerimizi geri çıkardık, avradın her yanını gülsuyunyan bi güzel ovaladık... Sona:

— Hadi Güllü, düş yola, dedim. Kokular uçmadan Molla'nın yanına varak.

Biz gettiğimizde Molla istiareye yatmışmış. Her zaman âdetli, yatarmış. Bir kuzu yer, ondan sonra istiareye yatar, bir gün sona ne olacak onu bilirmiş. Biz, tam üç saat Molla'nın kalkmasını bekleddik. Molla uyanır uyanmaz habar verdiler. Avratın girdik huzuruna. Yüzünde bi nur, bi nur ki sormayın. Parıl parıl yanıyor. Elini öptük:

— Biz geldik Molla efendi, dedik.

— Susun, dedi.

Doksandokuzluk tesbihl tam yedi kere devrettikten sonra:

— Avradı yudunuz mu? diye sordu.

— Kokular da sürdük Molla efendi, dedim.

— Temizlik ve koku, imanın şartıdır, dedi. Peygamberimizin sünnetidir bunlar. Temiz insandan şeytanı lâin irak olur.

— Irak olur Molla efendi, dedim.

— Şeytanı lâin irak olunca da, işler kolaylaşır, dedi.

— Gölayslaşır Molla efendi.

— Şeytanı lâinl eyicene uzaklaştırmak için, bedeninin her yerindeki gılları da yok etmek ilâzım...

Güllü'nün gözüne baktım. Güllü:

— Sen bilmiyon mu? diye fısıldadı.

— Gil da yok Molla efendi, dedim.

— Duydun mu şekerim?... Genelevlerin açılmasına karar verilecekmiş galiba...
— Elbet verilmeli... İnsan haklarına saygı lâzım!

— Öyleyse, isimizi şeytanı lâin garışmadan görebiliriz.

— Görebilirsin Molla efendi.

— İşe başlayalım. Yalnız, bu işler öyle ince işler, öyle ilim isteyen işlerdir ki, İçerde başka bir erkek olunca olmaz.

— Dışarı çıkayım öyleyse Molla efendi, dedim.

— Tabii çıkacaksın...

Elini öptüm ve çıktım.

Molla Mustafa'nın, İçerde hâmile duasını nasıl yaptığını da Güllü abla anama anlatırken dinlemiştim:

— Herif beni goyup çıktı dışarı. Ramazan gidince aldı mı beni bir korku. Molla:

— Korkuyorsun değil mi? diye sordu.

Vallaha anam, öyle biliyor ki Molla, hemen benim de korktuğumu bildi.

— Size mâlûm Mollam, dedim.

— Korkma hatun gızım korkma. Bak, şimdi ben sana bişiy yapacam, hemen hâmile galecan, dedi. Kalktı, yanıma geldi, saçımı tuttu:

— Havva anamızın başında başörtüsü var mıydı? diye sordu.

— Bilmem Molla efendi, dedim.

— Yoktu, yoktu... Allah, onu Âdemin sol gaburgasından yarattığı zaman başörtüsü yoktu. Çıkaralım şunu.

Başörtüsünü çıkardı.

— Ey hatun, dedi. Havva anamız dünyaya geldiği zaman üzerinde esvabı var mıydı?

— Bilmem Molla efendi.

— Yoktu, yoktu...

Entarimi de çıkardı.

— Ey hatun, Havva anamız dünyaya geldiği zaman üzerinde gömleği var mıydı?

— Bilmem Molla efendi, dedim.

— Yoktu, yoktu!

Üst tarafım tamamen cıblak galımsı. Bi müddet dudağında dualarla omuzbaşlarımı, göğüslerimi okşadı:

— Ey hatun, Havva anamız dünyaya geldiği zaman ayağında donu var mıydı?

Öğrenmiştim artık... Hemen:

— Yoktu Molla efendi, yoktu, dedim.

Bu kez, anam sormuştu Güllü ablaya:

— Donunu çıkarmağa korkmadın mı gız? diye.

— İli, niye korkacakmışım Güllüzar abla? Molla efendi beni Havva anamıza benzetmeye çalışarak, peygamber avradı yapmak istiyordu. Peygamberler, Allahın kıymatlı gulu olduklarına göre Allah da onun sevgili avradının isteğini yerine getirirdi.

Anam:

— Aman bacım, eyi ki sesini çıkarmamışın. Molla efendi demek seni peygamber avradı yapıyordu?

— He ya...

— Eee, sonaaa?...

— Sonaa, Güllüzar abla, bana dedi ki, ey hatun kişi, şimdi sana yetmiş gün yetmiş gece okunmuş bi su verecem. Bu suyu içince gözlerin bi çeşit görececek, gafan bi çeşit işilecek...

Büyük bir tas içinde, kan gibi kırmızı okunmuş suyu verdi:

— Acıdır amma, bi içişde tüke-tirsen, çocuğun oğlan olur, dedi.

Ah Güllüzar abla ah, biliyon oğlan çocuklarını ne kadar çok severim. Bi dikişde tasdaki suyu içtim.

(Devamı var)

AKBABA

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadir Yurdatap

Dizlendiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İLAN FİYATI:

Kapak içi, santimi 25 lira,

iç sayfalar 40 liradır.

Fiyatı: 100 kuruştur.

Her nevi kalem için en iyi mürekkep

PARKER
SUPER Quink

(İlâncılık : 8269 — 16)

Bizim Yokuş

Yeni yılın en güzel kitabı

Yusuf Ziya Ortaç

Basın dünyamızın elli yıllık şöhretleri ve

Bizim Yokuş'un romanı.

En iyi kâğıt * En temiz baskı * Altı renkli ofset
kapak * Büyük boy 352 sayfa * Fiyatı 12,5 lira.

Umum Türkiye dağıtım merkezi : BATEŞ

Bugün bütün kitapçılarda

Açıklık bir Hikâye

Michail Sositschenko'dan ÇEVİREN: Semiramis Aydınlik

OLAY Moskova'da geçer. Guss-yews'ın evinde. Bu Moskovalı yoldaşı tanır mısınız bilmem... Geçen cumartesi birkaç yoldaşı evinde çaya davet etti. Önemli hiçbir sebep yoktu bu davet için. Sadece bir araya gelip biraz çene çalmak istemişlerdi.

Genç, enerjik yoldaşları hanı... Hepsini de «dışlı» dedikleri cinsten parti üyeleri olarak tanınıyorlardı. Aralarında öfkeli ve hararetili tartışmalar başladığından henüz doğru dürüst bir araya gelmemişlerdi bile... Nasıl olduysa konu gelip günün aktüel bir politika olayına dayandı. Misafirlerden biri, bir fikir ileri sürdü. Diğerleri bunu destekledi. Bir üçüncü: «Çok doğru!» diye fikir yürüttü. Dördüncü ise kalkıp: «Evet hakkınız var; ama bu iddianın tamamen aksine pekâlâ mümkün..» demez mi...

Bunun üzerine birdenbire misafirlerden biri, bir kadın yoldaş Anna Sidorawa heyecandan benzi atmış bir halde:

— Yoldaşlar, dedi, en doğrusu Leo Trotski'ye Kremlin'e telefon edip devrimimiz hakkındaki fikrini soralım...

Herkes sustu. Sanki bir adammış gibi hep birden dönüp telefona baktılar. Yoldaş Sidorawa daha da çok sararak:

— Kremlin'i isteriz santraldan, sonra da Trotski'yi bağlatıp fikrini sorarız ne var bunda?...

Genel bir yaygaradır başladı:

— Çok doğru... Yapalım! Derhal Kremlin'i bulalım ve soralım. Burada bakın Trotski yoldaş, durum böyle böyle...

İşin burasında yoldaşların en gözüpek bilineni yoldaş Mitrochin cevap adımlarla telefona yürüdü ve ahizeyi alıp:

— Derhal, dedi, derhal arıyorum Kremlin'i... Lütfen bağlar mısınız... Evet Kremlin'i...

Misafirler soluklarını tutup yarım daire halinde çevrelediler telefonu. Yoldaş Anna Sidorawa rengi bu defa kâğıt gibi kesilerek bir bardak su içmek üzere mutfaka gitti.

Evin bütün kıracıları yavaş yavaş odayı doldurdular. En sonunda da ev sahibi Darja Wassiljewna Pilatowa geldi. Kapı ağzına dikilip dehşet içinde olan biteni seyre koyuldu.

Olaylar da inanılmaz bir hızla gelişiverdiler hanı...

Girişken yoldaş Mitrochin:

— Trotski yoldaşla konuşabilir miyiz acaba? diyordu telefonda.

Odadakiler birden Mitrochin yoldaşın renginin değiştiğini ve bulamık bir bakışla odadakileri süzdüğünü ve öteki taraftan duyulmaması için ahizeyi dizleri arasına kıştırdığını gördüler. Buna rağmen Mitrochin fısıltı halinde çıkan bir sesle sordu:

— Ben şimdi ne diyeyim? Trots-

ki'yi neden aradığımı bilmek istiyorlar... Kim soruyor bunu dersiniz? Mutlaka parti genel sekreteri...

Odada toplananlar âni bir refleksle telefondan birer adım geri çekildiler. Bir çabucak akıl verdi: «Redaksiyondan da sen de ne olacak?»

— Burası redaksiyon... diye Mitrochin otomatik bir şekilde tekrarladı. Efendim... Haa pek mühim değil, bir makale hakkında fikrini soracaktık da...

Misafirlerden birinin öttüğü duyuldu aradan:

— Durduğumuz yerde başımıza iş açtık, şimdi ayıkla pirincin taşını bakalım. Görürsünüz bu yüzden başımız derde girecek...

Saygı değer adı üzerine ev tapulanmış bulunan ev sahibesi Darja Wassiljewna Pilatowa bu sözleri duyunca olduğu yerde sendeledi ve:

— Vay başıma gelenleri diye inledi... Utanmaz herifler siz, beni kandırıyorsunuz, şimdi ne olacak? Kapat telefonu çabuk... Benim evimde böyle rezalet, yoo... Kapat şu cenabeti; buradan liderlerle konuşmaktan siz menederim.

Yoldaş Mitrochin yardım isteyen gözlerle etrafına bakındıktan sonra ahizeyi yerine koydu. Odada çıt çıkmıyordu.

Misafirlerin bazıları yavaşça yerlerinden kalkıp gölge gibi evlerine savuştular. Geri kalanlar beş dakika kadar daha hiç birşey konuşmadan oturmaya devam ettiler.

Derken birden acı acı telefon çaldı. Oda sahibi Gussyews bizzat telefona gidip yalın bir jestle dinleyiciye uzandı. Dinledi. Misafirler Gussyews'ın gözlerinin yuvalarından uğradığını, alnında ter damlaları toplandığını gördüler. Telefon ahizesi elinde titremeye başlamıştı. Aletin verici ağzından bir ses gür-lüyordu:

— Yoldaş Leo Trotski ile konuşmak isteyen kim?

— Bir yanlışlık olsa gerek... Yoldaş Gussyews iyice kekeleyordu... Kimse istemedi yoldaş Trotski'yi, özür dileriz...

— Yanlışlık da ne demek? Sizin numaranızdan telefon edildi...

Misafirler inanılmaz bir hızla odayı boşaltmaya başladılar. Birbirlerinin yüzüne dahi bakmadan omuzlar kalkık, başlar içeri çekili sessizce ve süratle kaçıyorlardı.

Kimsekin aklına bu işin içinde bir dalâvere bulunabileceği gelmemişti. Ancak günlerden sonra olay aydınlandı. Misafirlerden biri yapmıştı bu azıllığı. Korkudan odayı ilk terkedener arasında idi ve dışarda ilk rastladığı telefon kulübesinden telefon edip bu oyunu oynamıştı.

Yoldaş Gussyews bu münasebetle iyice bir kavga etti. Hatta söylentiye göre esaslı bir yumruk indir-di suratına...

Semiramis AYDINLIK

Milletler Gülüyor

Telgraf

Ange ve Dominique, Korsika posta-telgraf-telefon şebekesinde tamircilik yapıyorlardı...

Gegenlerde meydana gelen korkunç fırtınada Ojaccio - Bastia hattı tamamen harap olmuştu.

P.T.T. İdaresi bu iki adamı tamir için yolladı. Ange ve Dominique motosikletlerine binip, boğucu sıcakta yola koyuldular...

Gereken yerlerde durup bir şeyler içmeyi de ihmal etmediler... Güneş gittikçe yakıcı bir hal alıyordu... Derken telgraf hatlarının tamamen yerle bir olduğu bölgeye geldiler. Çantalarını açıp, aletlerini çıkarırken:

- Ah Dominique! dedi Ange, senin yanında tel var mı?
- Yok! Ya senin?
- Benim de yok!

İkisi de şaşkın, düşünmeğe başladılar:

- Nasıl tamir edeceğiz? dedi Dominique. Geri dönüp tel almamıza bu sıcakta imkân yok!

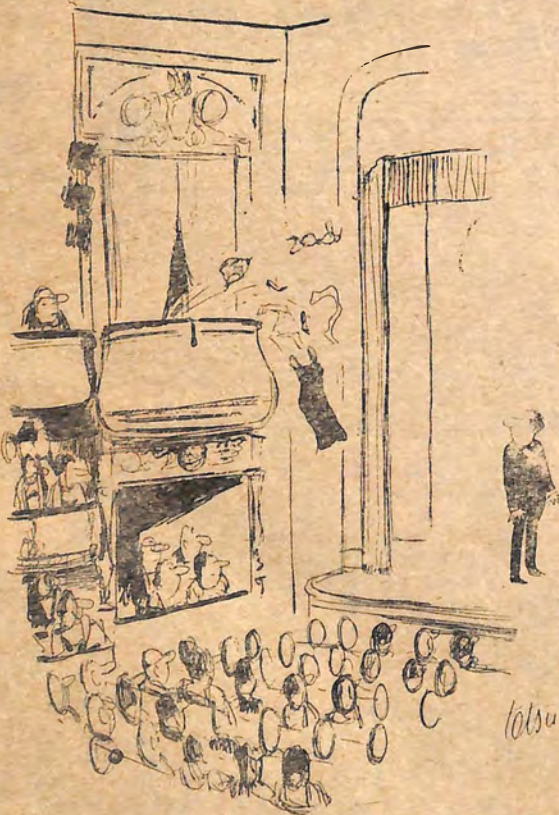
- Tabii ya! Hem akşam olur. Biz bu işi bugün bitirmeliyiz değil mi? Bak şurada etrafı dikenli tel çevrili bir tarla var. Dikenli tellerden lazım olduğu kadar kesip işimizi görelim.

- Olur mu?...

Düşünmeden ikisi de harekete geçtiler. Makasla tarlanın etrafındaki telleri kestiler. Sonra ahlaya, oflaya direklerin tepesine çıkıp onları gerdiler. İşleri bitince de, yorgun argın yola koyuldular, tabii mola vermeyi ihmal etmediler...

Büroya geldiklerinde şefleri onları telaşlı bir şekilde karşıladı:

- Ne yaptınız? diye sordu.
- Bir aksilik mi oldu, çalışmıyor mu? dedi Dominique.
- Çalışıyor ama, bütün telgraflar yırtık geliyor...

Yazısız

Mao ve kızıl muhafızlar:

Dizginler kimin elinde?...

Bilet

Amerikalıların dünyanın dört bir yanına gönderdikleri barış gönüllülerinden biri, Fransa'da, Lyon garından trene binmişti. Manzara nefisti! Yemyeşil tepeler, ormanlar, nehir sinema şeridi gibi gözlerinin önünden geçiyordu.

Barış gönüllüsü gevşedi, göz kapakları ağırlaştı, gözleri en sonunda kapandı...

Tam bu sırada bileti ağzına götürdü, dudakları arasında tuttu, sonra yavaş yavaş çiğnemeğe başladı.

Biletçi kapıyı hızla kapatınca uyandı. Ceplerini bir hayli aradıktan sonra, miletli hamur halinde ağzının bir köşesinde buldu.

Halinden çok utandı, özür diledi. Biletçi bu hamur parçasını iyice muayene ettikten sonra, her şeyin tamam olduğunu bildirdi.

Barış gönüllüsü avucundaki kütleye bakarken az kalsın ağlayacaktı:

- Sizin için mesele yok! dedi konduktöre, ama ben nereye gideceğimi nasıl öğreneceğim?...

Sandviç

Pırl pırl, temiz örtülü masaya yerleşen adam garsona:

- Ben dedi, bir sandviç istiyorum! Ama köy ekmeğiyle yapılacak, içine katı pişmiş ve dörde bölünmüş bir yumurta, domates salçası, uzunluğuna kesilmiş fütme bir sazan balığı, sonra enine kesilmiş bir diğer sazan balığı, iki sardalya balığı, biraz baharat, iki salata yaprağı, üç siyah zeytin, bir dilim limonun etrafında, bir parça omlet, bir parça istakoz, iki dilim salam, bir dilim jambon koymayı da ihmal etmeyin! Anladınız, değil mi?

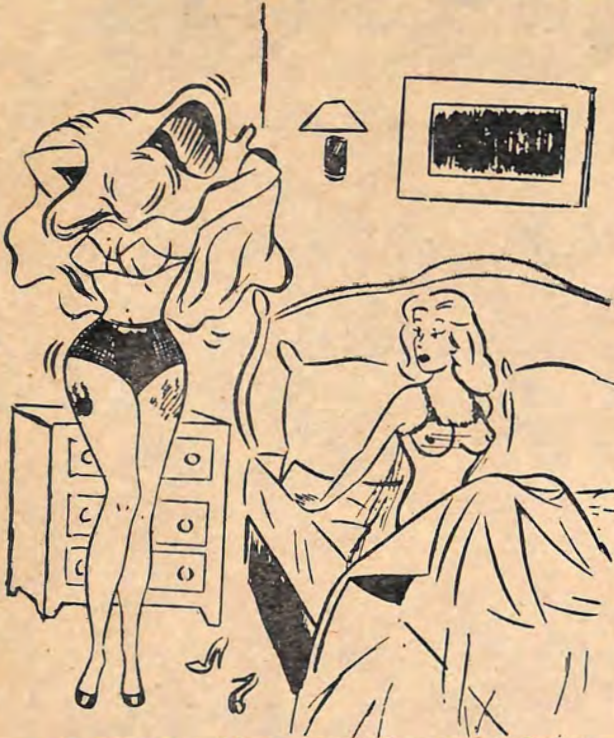
- Tabii müsyö! Ama salıya gelmenizi istiyecem!

- Niçin?
- Birinci prova için!...

- Sizin için düşündüklerimi bilerseniz...

Dünya Karikatürleri

-NİŞANLIMLA BİR OTOMOBİL GEZİNTİSİNE ÇIKTIĞIMIZI, TENHA BİR YERDE MOTORUN BOZULDUĞUNU NERDEN BİLİYORSUN?..

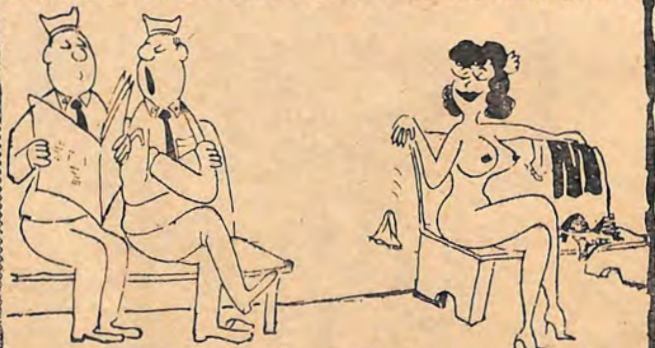
-EĞER PENCERE ÖNÜNDE BİR MASAYA OTURURSANIZ, LOKANTA SAHİBİ SİZDEN PARA ALMAYACAK!

-VÜCUDU SICACIK TUTAR...
-BİR KERE GİYER MİSİNİZ, TECRÜBE EDELİM!

-0000, YÜZELLİ GRAM ARTMIŞIM... BİR AY YALNIZ RENDELENMİŞ HAVUÇ YEMEĞE HAZIRLANIN!

-ŞİMDİ DE MENDİLİNİ YERE ATTI...
-AKLINCA DİKKATİMİZİ ÇEKECEK !..

Puf Böreği

**UFA ile yapıldığı takdirde
harika olur**

UFA, Türk yemeklerine ve
tatlılarına en uygun margarindir.
Ufa'nın tadını alanlar bir daha
başka margarin kullanmazlar.

UFA — üstün lezzetli margarin

Akhalık

-YAĞMA YOK... BENİ GÖZÜNE KES-
TİRMEKLE İŞ BİTMEZ, ODUNLA-
RI DA KESECEKSİN!

-NASIL, KIYAFET BALOSUNDA
NOEL BABA OLAYIM MI?..

-ROZA!.. BENİM LACİVERT ELBİ-
SEM VAR MIYDI?..

-SİRTİNİZİ KESELEYİM Mİ BİRAZ BAYAN?..